

Bryssel, 7. joulukuuta 2021
(OR. en)

14594/21

Toimielinten välinen asia:
2020/0365 (COD)

PROCIV 160	RELEX 1041
ENV 956	ENER 539
JAI 1329	HYBRID 76
SAN 717	TRANS 720
COSI 243	CYBER 319
CHIMIE 124	TELECOM 450
ENFOPOL 481	ESPACE 121
RECH 549	ATO 88
CT 166	CSC 427
DENLEG 97	ECOFIN 1194
COTER 164	

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähtettäjä: Puheenjohtajavaltio

Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Kom:n asiak. nro: 14262/20 + ADD1

Asia: Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä
– Yleisnäkemys

I JOHDANTO

1. Komissio hyväksyi 16. joulukuuta 2020 ehdotuksen direktiiviksi kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä¹. Direktiivillä vastataan tarpeeseen vähentää sellaisten kriittisten toimijoiden haavoittuvuuksia, jotka ovat talouden toiminnan kannalta ratkaisevan tärkeässä asemassa. Ehdotuksen tavoitteena on kumota ja korvata nykyinen direktiivi Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, jäljempänä 'ECI-direktiivi'².

¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä, 14262/20 + ADD 1.

² Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista.

2. Ehdotus on komission vastaus toimenpiteitä koskevaan vaatimukseen, joka esitettiin täydentävistä pyrkimyksistä parantaa selviytymiskykyä ja torjua hybridiuhkia 10. joulukuuta 2019 annetuissa neuvoston päätelmissä³.
3. Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 114 artiklaan. Sen tavoitteena on parantaa sellaisten kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä, jotka tarjoavat yhteiskunnalle välttämättömien toimintojen tai sisämarkkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan kannalta keskeisiä palveluja.
4. Euroopan parlamentissa ehdotuksen käsittelystä vastaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunta (LIBE). Valiokunta hyväksyi esittelijän raportin 18. lokakuuta 2021 (parlamentin kanta hyväksyttiin täysistunnossa 20. lokakuuta 2021)⁴.
5. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 27. huhtikuuta 2021⁵.
6. Helmikuussa 2021 pysyvien edustajien komitea päätti kuulla Euroopan alueiden komiteaa ehdotuksesta. Euroopan alueiden komitea antoi lausuntonsa 1. heinäkuuta 2021⁶.
7. Euroopan tietosuojavaltuutettu antoi lausuntonsa 13. elokuuta 2021⁷.
8. Sisäministerit keskustelivat kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevasta direktiiviehdotuksesta epävirallisessa videoneuvottelussa 12. maaliskuuta 2021 sekä oikeus- ja sisäasioiden neuvostossa 7. ja 8. kesäkuuta 2021. Ministerit keskustelivat molempien yhteydessä julkisessa istunnossa puheenjohtajavaltion laatimien valmisteluasiakirjojen⁸ pohjalta. Ministerit olivat tyytyväisiä ehdotuksen keskeisiin tavoitteisiin, myös yleistavoitteeseen, joka koskee unionin häiriönsietokyvyn parantamista, sekä tavoitteeseen laajentaa aiemman ECI-direktiivin soveltamisalaa.

³ 14972/19.

⁴ A9-0289/2021.

⁵ 8416/21.

⁶ 10580/21.

⁷ 11280/21.

⁸ 6630/21, 8969/21.

9. Eurooppa-neuvosto kehotti 21.–22. lokakuuta 2021 antamissaan päätelmissä jatkamaan työtä kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiiviehdotuksen parissa⁹.
10. Liitteessä olevaan tekstiin tehdyt muutokset komission ehdotuksen asiaankuuluviin osiin nähden on **lihavoitu ja alleviivattu** tai merkitty hakasulkein [...].

II KÄSITTELY NEUVOSTON VALMISTELUELIMISSÄ

11. Neuvostossa ehdotusta on tarkasteltu pelastuspalvelutyöryhmän erityisessä kokoonpanossa, jäljempänä 'PROCIV CER', joka käsittelee kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevaa direktiiviä. Ehdotusta alettiin tarkastella Portugalin puheenjohtajakaudella 18. helmikuuta, kun komissio esitteli ehdotuksen ja sen vaikutustenarvioinnin sekä antoi kattavan selvityksen vastauksena jäsenvaltioiden esittämiin yleisiin kysymyksiin.
12. Portugalin puheenjohtajakaudella pidettiin seitsemän PROCIV CER -kokoonpanon jäsenten epävirallista kokousta, joissa ehdotusta esiteltiin ja käytiin läpi. Puheenjohtajavaltion tilanneselvitys, jossa esitettiin neuvoston valmisteluelimissä tehty työ ja luotiin tilannekatsaus ehdotuksen tarkasteluun, toimitettiin oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istuntoon 7.–8. kesäkuuta 2021¹⁰.
13. Työtä on jatkettu Slovenian puheenjohtajakaudella, ja tavoitteena on hyväksyä yleisnäkemyks ennen vuoden 2021 loppua. Slovenian puheenjohtajakaudella kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevasta direktiivistä laadituista kuudesta puheenjohtajavaltion kompromissista keskusteltiin viidessä PROCIV CER -kokoonpanon jäsenten epävirallisessa kokouksessa. Lisäksi puheenjohtajavaltio järjesti useita epävirallisia kahdenvälisiä keskusteluja jäsenvaltioiden kanssa. Puheenjohtajavaltion tilanneselvitys, jossa esitettiin neuvoston valmisteluelimissä tehty työ ja luotiin tilannekatsaus ehdotuksen tarkasteluun, toimitettiin oikeus- ja sisäasioiden neuvoston istuntoon 9.–10. joulukuuta 2021¹¹.

⁹ EUCO 17/21.

¹⁰ 8969/21.

¹¹ 14352/21.

14. Slovenian puheenjohtajakaudella PROCIV CER -kokoonpanon jäsenten epävirallisissa kokouksissa käydyissä keskusteluissa käsiteltiin muun muassa oikeusperustan soveltuvuutta, kansallista turvallisuutta ja puolustusta koskevaa poissulkemislauseketta, vastaavuusjärjestelmää, jäsenvaltioiden ja kriittisten toimijoiden laatimien strategioiden ja riskinarviointien sisältöä, kriittisten toimijoiden tunnistamisprosessia, kriittisten toimijoiden vastuulla olevia häiriönsietokykyä turvaavia toimenpiteitä, jäsenvaltioiden yhteistyötä, taustan tarkistuksia sekä Euroopan kannalta erityisen merkityksellisiä kriittisiä toimijoita koskevia tunnistamisprosesseja ja neuvontaoperaatioita. Lisäksi keskusteluissa käsiteltiin keskeisenä kysymyksenä kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin vuorovaikutusta muun unionin lainsäädännön kanssa, erityisesti toimenpiteitä yhteisen korkean kyberturvataso varmistamiseksi koko unionissa koskevan direktiiviehdotuksen, jäljempänä 'NIS 2 -direktiivi', ja finanssialan digitaalista häiriönsietokykyä koskevan asetusehdotuksen, jäljempänä 'DORA-asetus', osalta.
15. Puheenjohtajavaltio Slovenia laati kaikkiaan kuusi osittaista tai kokonaista kompromissiehdotusta jäsenvaltioilta saatujen kirjallisten huomautusten ja epävirallisten asiakirjojen perusteella.
16. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksen viimeisimmästä versiosta keskusteltiin PROCIV CER -kokoonpanon jäsenten epävirallisessa kokouksessa 1. joulukuuta 2021, minkä jälkeen järjestettiin epävirallinen kirjallinen kuuleminen. Valtuuskunnat panivat tyytyväisenä merkille kompromissiehdotuksen, jonka tarkoituksena on toimittaa konsolidoitu teksti pysyvien edustajien komitean ja sittemmin neuvoston hyväksyttäväksi.

III ASIASISÄLTÖ

17. Työryhmätason keskustelujen perusteella seuraavat seikat on määritelty tärkeimmiksi poliittisiksi kysymyksiksi:

a) Suhde NIS 2 -direktiiviin (mukaan lukien 7 artikla)

Jäsenvaltiot korostivat, että kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva direktiivi on linjattava muihin unionin lainsäädännön osiin, joita koskevat neuvottelut ovat meneillään, erityisesti NIS 2 -direktiiviin ja DORA-asetukseen. On huomattava, että NIS 2 -direktiivi ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva direktiivi eroavat soveltamisalaltaan selvästi. Edellinen käsittelee häiriönsietokykyä kyberuhkia vastaan, kun taas jälkimmäinen muita uhkia vastaan. Tämän lisäksi DORA-asetus käsittelee finanssialan digitaalista häiriönsietokykyä.

Jäsenvaltiot painottivat myös, että on vältettävä aiheuttamasta kohtuutonta rasietta kriittisille toimijoille. Tältä osin kompromissiehdotuksessa on säilytetty komission ehdotuksen rakenne: monia direktiivin osia ei sovelleta kriittisiin toimijoihin pankkitoiminnan, finanssimarkkinoiden infrastruktuurin eikä digitaalisen infrastruktuurin aloilla. Tämän päätöksen perusteena on, että unionin säädösehdotukset NIS 2 -direktiiviksi ja DORA-asetukseksi, joita koskevat neuvottelut ovat meneillään, edellyttävät ilmoitusvelvollisilta samantasoista häiriönsietokykyä. Puheenjohtajavaltio pyrki edistämään yhteensovittamista seuraamalla tarkasti näitä kahta säädöstä koskevien kompromissiehdotusten kehitystä. Muut kompromissiehdotuksen tärkeät lisäykset liittyvät toimivaltaisten viranomaisten yhteistyöjärjestelyihin asianomaisten säädösten mukaisesti.

Lisäksi kompromissiehdotuksessa sovittiin yhteen kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin (ks. liite) soveltamisala NIS 2 -direktiiviä koskevan yleisnäkemyksen soveltamisalan kanssa (ks. kyseisen asiakirjan liite I). Molempien direktiivien erityispiirteiden myötä direktiivit päätettiin sovittaa yhteen tarkalleen ottaen seuraavasti: vähintään kaikki kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin liitteessä mainitut alat on sisällytettävä myös NIS 2 -direktiivin liitteeseen I, jossa on lisäksi muita aloja, joita kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevassa direktiivissä ei käsitellä. Yhteensovittamisessa otettiin huomioon se, että NIS 2 -direktiivi on eri kehitysvaiheessa kuin kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva direktiivi, koska se perustuu jo nykyisen verkko- ja tietoturvadirektiivin¹² täytäntöönpanoon.

Käsite "kriittisiä toimijoita vastaavat toimijat" (jota käytetään komission ehdotuksessa kuvaamaan kriittisiä toimijoita pankkitoiminnan, finanssimarkkinoiden infrastruktuurin ja digitaalisen infrastruktuurin aloilla) poistettiin, koska se katsottiin tarpeettomaksi. Kompromissiehdotuksessa kyseisten kolmen alan kriittisiin toimijoihin viitataan "kriittisinä toimijoina", ja ne rinnastetaan muilla, direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla toimiviin kriittisiin toimijoihin. Vaikka kompromississa ei luoda erityistä kriittisten toimijoiden luokkaa, siinä todetaan, että kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin selvästi yksilöityjä säännöksiä ei sovelleta kyseisten kolmen alan kriittisiin toimijoihin (7 artikla).

b) Soveltamisala (direktiivin liitteessä olevien talouden alojen osalta)

Jäsenvaltiot olivat yleisesti ottaen tyytyväisiä siihen, että aiemman ECI-direktiivin soveltamisalaa on laajennettu monille eri aloille. Aiempaan soveltamisalaan kuuluivat vain energia ja liikenne. Huomattava määrä jäsenvaltioita katsoi kuitenkin, että julkishallinnon alan sisällyttäminen direktiivin soveltamisalaan on ongelmallista, koska se on hyvin erilainen kuin muut soveltamisalaan kuuluvat talouden alat. Siksi sitä ei ole kompromissiehdotuksessa. Kompromissiehdotuksessa säilytetään kuitenkin arviointimekanismi (22 artikla), jonka avulla voidaan arvioida direktiivin vaikutuksia ja lisäarvoa sekä sitä, olisiko soveltamisalaa muutettava myöhemmin.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa.

c) Poissulkemislauseke (1 artiklan 5 kohta)

Jäsenvaltiot halusivat selventää poissulkemislauseketta siltä osin, että direktiiviä ei sovelleta toimijoihin, jotka toimivat pääasiassa puolustuksen, kansallisen turvallisuuden, yleisen turvallisuuden tai lainvalvonnan alalla tai joiden toiminta liittyy kansalliseen turvallisuuteen tai puolustukseen. Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät myös oikeuslaitos, kansanedustuslaitokset ja keskuspankit. Poissulkemislauseke on NIS 2 -direktiivin yleisnäkemyksessä sovitun vastaavan lausekkeen mukainen.

d) Vuorovaikutus alakohtaisen lainsäädännön kanssa

Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin sekä NIS 2 -direktiivin ja DORA-asetuksen välisen suhteen lisäksi jäsenvaltiot korostivat, että kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevassa direktiivissä olevaa voimassa olevaa kansallista ja unionin lainsäädäntöä koskevaa vastaavuusjärjestelmää on selkeytettävä ja täsmennettävä. Kompromissiehdotuksessa asiaa selkeytetään erityisesti johdanto-osan 7 kappaleeseen, 1 artiklan 3 kohtaan, 10 artiklaan ja 11 artiklan 2 kohtaan tehdyillä muutoksilla. Riskinarviointien ja häiriönsietokykyä turvaavien toimenpiteiden osalta jäsenvaltiot voivat tietyin edellytyksin tunnustaa käytössä olevien toimenpiteiden ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan direktiivin velvoitteiden täydellisen tai osittaisen vastaavuuden.

e) Kahden tai useamman jäsenvaltion yhteistyö (9 a artikla)

Kompromissiehdotuksessa luodaan jäsenvaltioiden yhteistyötä varten uusi kehys, jota ei ollut alun perin komission ehdotuksessa. Kompromissiehdotuksen mukaisesti jäsenvaltioiden on kuultava toisiaan, jos vähintään kahdella jäsenvaltiolla on kriittisiä toimijoita, jotka ovat jollakin tavalla toisiinsa kytköksissä, tai jos yhdessä jäsenvaltiossa kriittiseksi määritetty toimija tarjoaa keskeisiä palveluja muille jäsenvaltioille tai muissa jäsenvaltioissa. Ennen kuin tämä uusi yhteistyömuoto lisättiin, direktiivissä annettiin laajalti tietoa Euroopan kannalta merkityksellisiä kriittisiä toimijoita koskevasta yhteistyöstä, mutta siinä ei luotu kehystä sellaisia tapauksia varten, joissa asianosaisia jäsenvaltioita on vähemmän kuin yhdeksän.

f) Häiriönsietokykyä turvaavat toimenpiteet (11 artikla)

Jäsenvaltioiden pyyntöjen johdosta kompromissiehdotusta muutettiin komission ehdotukseen nähdessä, että jäsenvaltioille annetaan enemmän joustovaraa niiden häiriönsietokykyä turvaavien toimenpiteiden määrittelyssä, jotka kriittiset toimijat velvoitetaan toteuttamaan. Tämän syynä oli muun muassa se, että häiriönsietokykyä turvaavat toimenpiteet voitaisiin mukauttaa erityisiin kansallisiin olosuhteisiin.

g) Taustan tarkistukset (12 artikla)

Jäsenvaltiot toivat esiin huolensa, myös oikeudelliset huolenaiheet, viittauksesta taustan tarkistuksiin komission ehdotuksessa. Kompromissiehdotuksessa kyseistä viittausta on muutettu siten, että jäsenvaltiot voivat halutessaan vastaanottaa ja arvioida kriittisten toimijoiden pyyntöjä, jotka koskevat taustan tarkistuksia. Jäsenvaltiot korostivat yleisesti ottaen sitä, että turvallisuudesta vastaavan henkilöstön taustan tarkistukset ovat tärkeitä. Jäsenvaltiot katsoivat, että taustan tarkistukset olisi käsiteltävä kansallisen lainsäädännön ja kansallisten menettelyjen mukaisesti.

h) Euroopan kannalta erityisen merkittävät kriittiset toimijat (14 ja 15 artikla)

Jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä Euroopan kannalta erityisen merkittävien kriittisten toimijoiden luokkaan, mutta keskusteluissa vahvistui käsitys siitä, että tällaisten toimijoiden määrittämistä ja niiden neuvontaoperaatioita on selkeytettävä lisää. Kompromissiehdotuksessa nämä uudet määrittelyt annetaan, mikä vahvistaa Euroopan komission asemaa tunnistamisprosessissa. Lisäksi kompromissiehdotuksessa selkeytetään neuvontaoperaatioita ja vahvistetaan sen jäsenvaltion asemaa, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee, sekä sen jäsenvaltion asemaa, jolle tai jossa kyseinen kriittinen toimija tarjoaa keskeistä palvelua.

IV LOPUKSI

18. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin muodostamaan yhteisymmärrys liitteessä olevasta puheenjohtajavaltion esittämästä kompromissiehdotuksesta. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään myös toimittamaan ehdotus neuvostolle (ympäristö), jotta siitä voitaisiin tämän istunnossa 20. joulukuuta 2021 muodostaa yleisnäkemyks, ja pyytämään puheenjohtajavaltiota neuvottelemaan Euroopan parlamentin kanssa tämän valtuutuksen pohjalta.
-

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI**kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan, ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen, sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹³, ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon¹⁴, noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä¹⁵,

¹³ EUVL C , , s. .

¹⁴ EUVL C [...], [...], s. [...].

¹⁵ Euroopan parlamentin kanta [...] ja Euroopan neuvoston kanta [...].

sekä katsovat seuraavaa:

- (0) **Kriittisillä toimijoilla on keskeisten palvelujen tarjoajina korvaamaton rooli yhteiskunnalle välttämättömien toimintojen tai sisämarkkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan ylläpitämisen kannalta unionin taloudessa, jossa keskinäiset riippuvuussuhteet lisääntyvät jatkuvasti. Kriittisten toimijoiden häiriötön toiminta on voimakkaasti riippuvaista niiden valmistautumisen ja häiriönsietokyvyn tasosta, joka ratkaisee, miten hyvin ne voivat jatkaa toimintaansa tai miten nopeasti palauttaa toimintakykynsä, kun häiriöitä esiintyy. Siksi on olennaista luoda koko unionin laajuinen kehys, jonka tavoitteena on sekä parantaa kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä sisämarkkinoilla vahvistamalla niille yhdenmukaiset vähimmäisvelvoitteet sekä auttamalla niitä johdonmukaisten ja erityisten tuki- ja valvontatoimenpiteiden avulla.**
- (1) Neuvoston direktiivissä 2008/114/EY¹⁶ säädetään menettelystä sellaisten Euroopan elintärkeiden infrastruktuurien nimeämiseksi energian ja liikenteen toimialoilla, joiden vahingoittumisella tai tuhoutumisella olisi merkittävä rajat ylittävä vaikutus vähintään kahteen jäsenvaltioon. Direktiivin pääpaino on yksinomaan tällaisten infrastruktuurien suojaamisessa. Vuonna 2019 tehdyssä direktiivin 2008/114/EY arvioinnissa¹⁷ todettiin, etteivät yksittäisten infrastruktuurihyödykkeiden suojaamiseen liittyvät menetelmät riitä ehkäisemään kaikenlaisia häiriöitä, koska kriittisiä infrastruktuureita hyödyntävät toiminnot ovat enenevässä määrin rajat ylittäviä ja toisistaan riippuvaisia. Siksi painopiste on tarpeen siirtää **sen varmistamiseen, että riskit otetaan paremmin huomioon, yksittäisten toimijoiden rooli ja tehtävät sisämarkkinoiden toiminnan kannalta keskeisten palvelujen tarjoajina määritellään paremmin ja hyväksytään koko unionin kattavia johdonmukaisia sääntöjä, joilla parannetaan** kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä [...]. **Kriittisten toimijoiden olisi sellaisenaan pystyttävä vahvistamaan kykyään ehkäistä, torjua ja lieventää sellaisia poikkeamia, suojautua sellaisilta poikkeamilta, vaimentaa sellaisten poikkeamien vaikutuksia, reagoida ja sopeutua sellaisiin poikkeamiin sekä palautua sellaisista poikkeamista** [...], jotka saattavat aiheuttaa häiriöitä [...] **keskeisten palvelujen tarjoamisessa.**

¹⁶ Neuvoston direktiivi 2008/114/EY, annettu 8 päivänä joulukuuta 2008, Euroopan elintärkeän infrastruktuurin määrittämisestä ja nimeämisestä sekä arvioinnista, joka koskee tarvetta parantaa sen suojaamista (EUVL L 345, 23.12.2008, s. 75).

¹⁷ SWD(2019) 308.

- (2) **Vaikka** [...] **tällä hetkellä käytössä on** unionin¹⁸ ja kansallisella tasolla [...] toimenpiteitä, joiden tavoitteena on suojata kriittisiä infrastruktuureja unionissa, kyseisiä infrastruktuureja [...] ylläpitävillä toimijoilla **voisi olla vahvempi oikeudellinen valtuutus ja paremmat** [...] valmiudet käsitellä toimintoihinsa kohdistuvia riskejä, jotka toteutuessaan voisivat aiheuttaa häiriötä [...] **keskeisten** palvelujen tarjonnassa. Tämä johtuu dynaamisesta uhkaympäristöstä, [...] **myös** kasvavasta terrorismin uhkasta, infrastruktuurien ja toimialojen lisääntyvästä keskinäisestä riippuvuudesta sekä luonnonkatastrofien ja ilmastonmuutoksen, joka [...] **lisää** äärimmäisten sääilmiöiden tiheyttä ja voimakkuutta ja aiheuttaa ilmaston keskiarvoihin pitkällä aikavälillä muutoksia [...], myötä lisääntyneistä fyysisistä riskeistä. Lisäksi **kriittisten toimijoiden tunnistaminen sisämarkkinoilla on hajanaista, koska** merkityksellisiä toimialoja ja toimijatyyppejä ei ole nimetty kriittisiksi yhdenmukaisesti eri jäsenvaltioissa.

¹⁸ Euroopan elintärkeiden infrastruktuureiden suojaamisohjelma (EPCIP).

- (3) Keskinäisen riippuvuuden vahvistuminen on seurausta rajat ylittävästä toisistaan riippuvaisten palvelujen tarjonnan verkostosta, joka hyödyntää keskeisiä infrastruktuureita koko unionissa energian, liikenteen, pankkitoiminnan, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin, digitaalisen infrastruktuurin, juomaveden, jäteveden ja terveydenhuollon aloilla [...] sekä avaruusosalalla. **Energiatoimialan ja erityisesti sähkön tuotanto- ja jakelumenetelmien (sähkötoimitusten osalta) osalta sähköntuotanto voi, silloin kun se katsotaan tarpeelliseksi, käsittää osia, jotka liittyvät ydinvoimaloiden sähkönjakeluun mutta ei niitä, jotka liittyvät nimenomaisesti ydinvoimaan, ja jotka kuuluvat asiaa koskevan ydinalan lainsäädännön, mukaan lukien sopimukset ja yhteisön lainsäädäntö, piiriin. Avaruusala asia koskee** tiettyjen, jäsenvaltioiden tai yksityisten tahojen omistamista, hallinnoimista ja operoimista maainfrastruktuureista riippuvaisten palvelujen tarjonnan osalta mutta ei unionin tai jonkin muun tahon unionin puolesta osana unionin avaruusohjelmia omistamien, hallinnoimien tai operoimien infrastruktuurien osalta. Tällainen keskinäinen riippuvuus merkitsee, että myös alun perin yhteen toimijaan tai yhdelle toimialalle rajoittuneella häiriöllä voi olla laajoja kerrannaisvaikutuksia, minkä seurauksena mahdolliset kielteiset vaikutukset palvelujen toimittamiseen sisämarkkinoilla voivat olla kauaskantoisia ja pitkäkestoisia. Covid-19-pandemia on osoittanut, miten haavoittuvaisia enenevässä määrin toisistaan riippuvaiset yhteiskuntamme ovat epätodennäköisten riskien toteutuessa.

- (4) Keskeisten palvelujen tarjoamiseen osallistuviin toimijoihin kohdistuu enenevässä määrin erilaisia, jäsenvaltioiden lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Koska näille toimijoille asetetut [...] **häiriönsietokykyä parantavat vaatimukset** eivät ole kaikissa jäsenvaltioissa yhtä tiukkoja, vaarana on, että tämä vaikuttaa kielteisesti yhteiskunnan välttämättömien toimintojen tai taloudellisen toiminnan ylläpitämiseen koko unionin alueella synnyttäen sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa haittaavia esteitä. Samantyyppisiä toimijoita pidetään joissakin jäsenvaltioissa kriittisinä mutta toisissa ei, ja lisäksi kriittisiksi määriteltyjä toimijoita koskevat erilaiset vaatimukset eri jäsenvaltioissa. Seurauksena on ylimääräinen ja tarpeeton hallinnollinen taakka yrityksille, joilla on rajat ylittävää toimintaa, ja erityisesti yrityksille, jotka toimivat niissä jäsenvaltioissa, joissa sovelletaan muita tiukempia vaatimuksia. **Tämä luo myös epätasapuoliset toimintaedellytykset ja pidäkkeitä toimia rajat ylittävästi.**
- (5) Sen vuoksi on tarpeen määrittää yhdenmukaiset vähimmäisvaatimukset, joilla voidaan turvata keskeisten palvelujen tarjonta sisämarkkinoilla ja parantaa kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä.
- (6) **Korkeatasoisen häiriönsietokyvyn** [...] saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi määritettävä kriittiset toimijat, joihin [...] **kohdistetaan** erityisiä vaatimuksia ja valvontaa, mutta joille myös tarjotaan erityistä tukea ja ohjeistusta [...] kaikkien merkittävien riskien varalta.

(7) [...].

Jos unionin tai kansallisen lainsäädännön säännöksissä edellytetään kriittisten toimijoiden arvioivan tämän direktiivin kannalta merkityksellisiä riskejä ja toteuttavan toimenpiteitä toimijoiden oman häiriönsietokyvyn varmistamiseksi, tällaiset vaatimukset olisi laadittava asianmukaisesti sen valvomista varten, noudattavatko kriittiset toimijat tässä direktiivissä vahvistettuja säännöksiä. Tältä pohjalta kansallisten toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava päättää, että kyseiset kriittiset toimijat jätetään pois niiden tämän direktiivin nojalla laatimista valvontatavoitteista ja -suunnitelmista riskiperusteisen toimintatavan mukaisesti ja kyseisten kriittisten toimijoiden rasituksen keventämiseksi. Jäsenvaltioilla olisi oltava valtuudet päättää riskinarviointiin ja häiriönsietokykyä turvaaviin toimenpiteisiin sovellettavista säännöistä, jos nämä vastaavat tasoltaan vähintään tämän direktiivin sääntöjä. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin II luvun nojalla sisällytettävä kaikki liitteessä luetellut toimialat kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn vahvistamista, riskinarviointia ja tukitoimenpiteitä koskevaan strategiaansa ja kvettävä määrittämään näiden toimialojen kriittiset toimijat, jos ne täyttävät sovellettavat ehdot.

- (8) Ottaen huomioon kyberturvallisuuden merkityksen kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvylle ja yhdenmukaisuuden säilyttämiseksi tämän direktiivin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) XX/YY¹⁹ [ehdotus direktiiviksi toimenpiteistä yhteisen korkean kyberturvataso varmistamiseksi koko unionissa, jäljempänä 'toinen verkko- ja tietoturvadirektiivi'] välillä, lähestymistapojen yhdenmukaisuus on varmistettava niin pitkälti kuin mahdollista. Kyberriskien erityispiirteiden ja suuremman esiintyvyyden takia toisessa verkko- ja tietoturvadirektiivissä säädetään kattavista vaatimuksista laajalle joukolle toimijoita näiden kyberturvallisuuden varmistamiseksi. Toisessa verkko- ja tietoturvadirektiivissä ryhdytään riittäviin toimiin kyberturvallisuuden suhteen, ja sen vuoksi siinä katettuja asioita ei tulisi sisällyttää tähän direktiiviin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta digitaalisen infrastruktuurin toimialan toimijoiden erityistä järjestelmää.
- (9) [...]

¹⁹ [Viittaus toiseen verkko- ja tietoturvadirektiiviin, kun se on hyväksytty.]

Jotta ei vaarannettaisi jäsenvaltioiden turvallisuutta eikä kriittisten toimijoiden turvallisuutta ja kaupallisia etuja, arkaluonteisia tietoja olisi käsiteltävä ja vaihdettava huolellisesti ja kiinnittäen erityistä huomiota asianomaisten sidosryhmien käyttämiin välityskanaviin ja säilytysvalmiuksiin.

(9 a) Tämän direktiivin ei olisi katsottava vaikuttavan jäsenvaltioiden ja niiden viranomaisten toimivaltaan hallinnollisen autonomian, oikeuslaitoksen organisaation ja toiminnan, parlamenttien tai keskuspankkien osalta eikä niiden velvollisuuteen turvata kansallinen turvallisuus, erityisesti yleisen turvallisuuden, puolustuksen ja kansallisen turvallisuuden osalta. Lisäksi tätä direktiiviä ei olisi sovellettava mihinkään sellaiseen julkiseen tai yksityiseen toimijaan, joka toimii pääasiassa puolustuksen, kansallisen turvallisuuden, yleisen turvallisuuden tai lainvalvonnan alalla. Sitä ei myöskään olisi sovellettava toimijoiden näillä aloilla toteuttamaan toimintaan. Jäsenvaltioiden olisi arvioitava yksilöllisesti toimijat, jotka täyttävät kriittiseksi toimijaksi määrittämisen kriteerit mutta toimivat pääasiassa kansallisen turvallisuuden, puolustuksen, yleisen turvallisuuden tai lainvalvonnan alalla. Näiden erityisten toimintojen arvioinnin perusteella voidaan myöntää toimijoille tällä direktiivillä käyttöön otettavan järjestelmän edut tai katsoa, etteivät toimijat kuulu tämän direktiivin soveltamisalaan. Mikään jäsenvaltio ei ole velvollinen antamaan tietoja, joiden ilmaiseminen olisi vastoin sen keskeisiä yleiseen turvallisuuteen liittyviä etuja. Merkityksellisiä ovat turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamista koskevat kansalliset tai unionin säännöt, salassapitosopimukset ja epäviralliset salassapitosopimukset.

- (10) Jotta kriittisten toimijoiden häiriönsietokyky voitaisiin turvata kattavasti, kullakin jäsenvaltiolla olisi oltava **käytössä** strategia, jossa määritellään tavoitteet ja toteutettavat poliittiset toimet. **Kyseinen strategia olisi laadittava niin, että siihen sisällytetään saumattomasti olemassa olevat politiikat ja että se perustuu mahdollisuuksien mukaan asiaankuuluviin jo laadittuihin kansallisiin ja alakohtaisiin strategioihin, suunnitelmiin tai vastaaviin asiakirjoihin.** Tämän tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden [...] strategiat sisältävät kehyksen tämän direktiivin ja toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin mukaisten toimivaltaisten viranomaisten välisen koordinoinnin tehostamiselle **kyberturvallisuusriskejä, kyberuhkia ja kyberturvallisuuspoikkeamia sekä muita kuin kyberturvallisuusriskejä, kyberuhkia ja kyberturvallisuuspoikkeamia** [...] koskevan tietojenvaihdon ja valvontatehtävien hoitamisen yhteydessä.
- (11) Jäsenvaltioiden toimien kriittisten toimijoiden määrittämiseksi ja niiden häiriönsietokyvyn turvaamisen tukemiseksi olisi perustuttava riskipohjaiseen lähestymistapaan, jossa toimet kohdennetaan niille toimijoille, joiden merkitys yhteiskunnan välttämättömille toiminnolle tai taloudelliselle toiminnalle on suurin. Kohdennetun lähestymistavan varmistamiseksi jokaisen jäsenvaltion olisi arvioitava yhdenmukaistetun kehyksen puitteissa [...] oleelliset luonnon ja ihmisen aiheuttamat riskit, jotka saattavat uhata keskeisten palvelujen tarjoamista. Tällaisia riskejä ovat esimerkiksi onnettomuudet, luonnonkatastrofit, uhkat kansanterveydelle (esimerkiksi pandemiat), **hybridiuhkat** [...] **tai muut** vihamieliset uhkat, kuten terrorismirikokset. Riskejä arvioidessaan jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon muut yleiset tai alakohtaiset riskinarvioinnit, jotka on tehty unionin muiden säädösten nojalla, sekä toimialojen keskinäiset riippuvuudet myös muissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa. Riskinarvioinnin tuloksia olisi hyödynnettävä kriittisten toimijoiden määrittämisessä ja käytettävä kyseisten toimijoiden apuna [...] **niille asetettujen häiriönsietokykyä koskevien** vaatimusten täyttämässä.

- (12) Jotta voidaan varmistaa, että nämä vaatimukset koskevat kaikkia asiaankuuluvia toimijoita, ja vähentää eroavaisuuksia tässä asiassa, on tärkeää määrittää yhdenmukaiset säännöt, joiden perusteella kriittiset toimijat voidaan määrittää yhdenmukaisesti koko unionin alueella mutta jotka antavat samalla jäsenvaltioiden [...] **käyttää päätösvaltaansa; näin otettaisiin asianmukaisesti huomioon näiden toimijoiden asema ja merkitys palveluiden tarjoajina kyseisten jäsenvaltioiden alueella.** Sen vuoksi olisi vahvistettava kriittisten toimijoiden määrittämisperusteet. Vaikuttavuus [...] ja oikeusvarmuus edellyttävät, että myös määrittämiseen liittyvälle ilmoittamiselle ja yhteistoiminnalle **vahvistetaan** asianmukaiset säännöt, oikeudelliset seuraamukset mukaan lukien. Jotta komissio voi arvioida, sovelletaanko tätä direktiiviä asianmukaisesti, jäsenvaltioiden olisi toimitettava asiaankuuluvat tiedot komissiolle mahdollisimman [...] yksityiskohtaisesti eriteltyinä, ja joka tapauksessa luettelo keskeisistä palveluista, kaikkien liitteessä mainituilla toimialoilla ja alasektoreilla määritettyjen kriittisten toimijoiden lukumäärä [...] sekä mahdollisesti sovelletut kynnsarvot; **tiedot voidaan esittää sellaisenaan tai yhdistellyssä muodossa, jolloin voidaan esittää keskiarvoja, jotka on muodostettu maantieteellisten alueiden, vuoden, toimialojen, alasektorien tai jonkin muun perusteen pohjalta, ja tietoihin voidaan sisällyttää käytettyjen indikaattorien ääriarvot.**
- (13) **Jäsenvaltioiden olisi lisäksi** laadittava tällaisten poikkeamien aiheuttaman haitallisen vaikutuksen merkityksen määrittämistä **varten perusteet, joissa otetaan huomioon 6 artiklan 1 kohdassa esitetyt perusteet.** Niiden olisi perustuttava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2016/1148²⁰ säädetyihin perusteisiin, jotta voidaan hyödyntää jäsenvaltioiden toimia näiden toimijoiden määrittämiseksi ja niistä saatua kokemusta.

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1148, annettu 6 päivänä heinäkuuta 2016, toimenpiteistä yhteisen korkeatasoisen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuden varmistamiseksi koko unionissa (EUVL L 194, 19.7.2016, s. 1).

(13 a) Unionin alakohtaisen lainsäädännön säännösten nojalla pankkitoiminnan, finanssimarkkinoiden infrastruktuurin ja digitaalisen infrastruktuurin aloilla toimivia toimijoita, joita saatetaan tämän direktiivin nojalla pitää kriittisinä toimijoina, edellytetään arvioimaan asiaankuuluvia riskejä, toteuttamaan niiden häiriönsietokyvyn varmistavia toimenpiteitä ja ilmoittamaan poikkeamista. Kun otetaan huomioon, että nämä vaatimukset ovat vaikutukseltaan vähintään vastaavia kuin tässä direktiivissä säädettyt veloitteet, 9 a artiklan sekä III–V lukujen säännöksiä ei olisi sovellettava kyseisiin toimijoihin, jotta voidaan välttää päällekkäisyydet ja toimijoihin kohdistuva tarpeeton rasitus. Tästä seuraa, että myöskään VI luvussa vahvistettuja valvontaa ja täytäntöönpanon valvontaa koskevia erityisiä säännöksiä ei olisi sovellettava kyseisiin toimijoihin. Jotta voidaan vahvistaa koko sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja säilyttää jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten pyrkimysten ja valvonnan johdonmukaisuus ja kattavuus, tämän direktiivin II luvussa säädettyjä kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn vahvistamista, riskinarviointia ja tukitoimenpiteitä koskevia erityisiä strategioita olisi kuitenkin voitava soveltaa näillä erityisaloilla. Jäsenvaltioiden olisi lisäksi edelleen määritettävä, mitä näiden alojen toimijoista pidetään kriittisinä, ottaen huomioon pankkitoiminnan, rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin ja digitaalisen infrastruktuurin aloilla toimivien toimijoiden erityisen järjestelmän.

(13 b) Tällä direktiivillä olisi niin ikään päällekkäisyyksien ja kriittisiin toimijoihin kohdistuvan tarpeettoman rasituksen välttämiseksi otettava käyttöön yleisesti sovellettava vastaavuusjärjestelmä. Näin ollen selkeästi määritellyillä aloilla jäsenvaltiot voivat tunnustaa vastaaviksi tämän direktiivin mukaisia toimenpiteitä vastaavat toimenpiteet, joita millä tahansa toimialalla toimivat kriittiset toimijat ovat jo toteuttaneet täyttääkseen unionin lainsäädännön alakohtaisten säädösten mukaiset velvoitteensa. Jäsenvaltioiden olisi vastaavasti voitava vastaaviksi tunnustettujen toimenpiteiden nojalla vapauttaa kriittiset toimijat toteuttamasta tässä direktiivissä edellytetyjä erityisiä toimenpiteitä.

- (14) **Direktiivissä XXXX/XXXX [NIS 2- direktiivi] edellytetään, että kriittiset toimijat ottavat käyttöön asianmukaiset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet niiden verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvien riskien hallitsemiseksi, joita kyseiset palveluntarjoajat käyttävät tarjotessaan palvelujaan, sekä merkittävistä poikkeamista ja kyberuhkista ilmoittamiseksi. Koska verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia uhkia on monenlaisia, [NIS 2 -direktiivissä] sovelletaan kaikki vaaratekijät huomioon ottavaa toimintatapaa, joka käsittää verkko- ja tietojärjestelmien ja niiden fyysisen ympäristön suojelemisen.** Digitaalisen infrastruktuurin toimialaan kuuluvien toimijoiden toiminta perustuu lähtökohtaisesti verkko- ja tietojärjestelmiin, ja **näin ollen [NIS 2 -direktiivistä] johtuvien näitä toimijoita koskevien velvoitteiden, jotka ovat osa niiden kyberturvallisuusriskien hallinta- ja raportointivelvoitteita, olisi liityttävä kattavasti kyseisten järjestelmien fyysiseen turvallisuuteen.** [...] Kun otetaan huomioon digitaalisen infrastruktuurin toimialan toimijoiden tarjoamien palvelujen merkitys [...] **kaikkiin muihin talouden toimialoihin kuuluville kriittisille toimijoille,** jäsenvaltioiden olisi kuitenkin määritettävä tässä direktiivissä säädettyjen perusteiden mukaan ja soveltuvin osin tämän direktiivin mukaista menettelyä noudattaen digitaalisen infrastruktuurin toimialaan liittyvät toimijat **kriittisiksi toimijoiksi.** [...]

- (15) Finanssipalveluja koskevassa EU:n säännöstössä on säädetty kattavasti finanssialan toimijoiden velvoitteesta hallita kaikkia mahdollisia riskejä, mukaan lukien operatiiviset riskit ja liiketoiminnan jatkuvuuden turvaaminen. Siihen kuuluvat Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012²¹, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU²² ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014²³ sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013²⁴ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU²⁵. [...] **Oikeudellista kehystä täydennetään** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella XX/YYYY [ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä, jäljempänä 'finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä annettu asetus']²⁶, jossa velvoitetaan finanssialan yhteisöt hallitsemaan TVT-riskejä ja suojaamaan fyysiset TVT-infrastruktuurit.

²¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppamatkustajien rekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

²² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 600/2014, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84).

²⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

²⁶ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä ja asetusten (EY) N:o 1060/2009, (EU) N:o 648/2012, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 909/2014 muuttamisesta, COM(2020) 595.

Koska finanssipalveluja koskeva EU:n säännöstö kattaa laajasti liitteen 3 ja 4 kohdassa lueteltujen toimijoiden häiriönsietokyvyn, myös [...] **nämä toimijat olisi digitaalisen infrastruktuurin alan toimijoiden tapaan määritettävä kriittisiksi toimijoiksi** ainoastaan sovellettaessa tämän direktiivin [...] **1–9 artiklaa**. Operatiivisia riskejä ja digitaalista häiriönsietokykyä koskevien sääntöjen yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi [finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä annetun asetuksen] 41 artiklan [...] **tai tämän direktiivin mukaisesti nimetyt viranomaiset voisivat varmistaa**, että jäsenvaltiot tukevat kriittisiä toimijoita vastaavien finanssialan toimijoiden yleisen häiriönsietokyvyn parantamista, [...] **sovellettavassa** lainsäädännössä määritettyjä menettelyjä [...] **johdonmukaisesti** soveltaen.

- (16) Jäsenvaltioiden olisi nimettävä viranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia valvomaan tämän direktiivin sääntöjen soveltamista ja tarvittaessa niiden täytäntöönpanoa ja varmistettava, että kyseisillä viranomaisilla on riittävä toimivalta ja resurssit. Koska kansallisissa hallintorakenteissa on eroja ja jotta taataan jo olemassa olevien toimialakohtaisten järjestelyjen tai unionin valvonta- ja sääntelyelinten säilyttäminen ja vältetään päällekkäisyyksiä, jäsenvaltioiden olisi voitava nimetä useampi kuin yksi kansallinen toimivaltainen viranomainen. Jäsenvaltioiden olisi tällöin kuitenkin määriteltävä selkeästi kunkin asianomaisen viranomaisen tehtävät ja varmistettava, että näiden välinen yhteistyö on sujuvaa ja toimivaa. Kaikkien toimivaltaisten viranomaisten olisi yleisemminkin tehtävä yhteistyötä muiden merkityksellisten viranomaisten kanssa niin kansallisella kuin unionin tasolla.
- (17) Rajat ylittävän yhteistyön ja viestinnän helpottamiseksi ja jotta tämä direktiivi voitaisiin panna tehokkaasti täytäntöön, jokaisen jäsenvaltion olisi nimettävä [...] **yksi kansallinen** keskitetty yhteyspiste, joka vastaa kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyyn liittyvien asioiden koordinoinnista sekä siihen liittyvästä rajat ylittävästä yhteistyöstä unionin tasolla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta unionin toimialakohtaisten oikeudellisten vaatimusten soveltamista.

- (18) [...] **Tämän direktiivin ja [NIS 2 -direktiivin] mukaisesti** nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä **ja vaihdettava kansallisella tasolla tietoja** [...] **kyberturvallisuusriskeistä, kyberuhkista ja kyberturvallisuuspoikkeamista** sekä **muista kuin kyberturvallisuusriskeistä, kyberuhkista** ja kyberturvallisuuspoikkeamista, jotka vaikuttavat [...] **kriittisiin toimijoihin, sekä [NIS 2 -direktiivin] ja tämän direktiivin mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista olennaisista toimenpiteistä.**
- (19) Jäsenvaltioiden olisi tuettava kriittisiä toimijoita niiden häiriönsietokyvyn vahvistamisessa niille tässä direktiivissä säädettyjen velvoitteiden mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta toimijoiden omaa oikeudellista vastuuta varmistaa velvoitteiden noudattaminen. Jäsenvaltiot voisivat erityisesti laatia ohjemateriaaleja ja menetelmiä, tukea häiriönsietokykytestien järjestämistä [...] **sekä tarjota** kriittisille toimijoille **neuvontaa ja** koulutusta. Lisäksi, kun otetaan huomioon toimijoiden ja toimialojen keskinäinen riippuvuus, jäsenvaltioiden olisi [...] **edistettävä** kriittisten toimijoiden välistä vapaaehtoista tietojen vaihtoa, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa vahvistettujen kilpailusääntöjen soveltamista.
- (19 a) Jäsenvaltioiden määrittämien kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi ja niihin kohdistuvan hallinnollisen rasituksen vähentämiseksi jäsenvaltioiden nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten olisi aina tarvittaessa toteutettava kuulemisia direktiivin johdonmukaista soveltamista varten. Kuulemisia olisi toteutettava minkä tahansa asiaan liittyvän toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, ja niissä olisi keskityttävä sen varmistamiseen, että sellaisia toisiinsa kytkeytyviä kriittisiä toimijoita käsitellään yhtenäisesti, jotka käyttävät kahteen tai useampaan jäsenvaltioon fyysisesti yhteydessä olevaa kriittistä infrastruktuuria, jotka kuuluvat samaan konserniin tai yritysrakenteeseen tai jotka on määritetty kriittisiksi toimijoiksi yhdessä jäsenvaltiossa ja tarjoavat keskeisiä palveluja toiselle jäsenvaltiolle tai toisessa jäsenvaltiossa.**

- (20) [...] **Kriittisten toimijoiden** olisi ymmärrettävä kokonaisvaltaisesti [...] niihin kohdistuvat merkitykselliset riskit [...], **ja ne olisi velvoitettava analysoimaan** kyseiset riskit. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi niiden olisi suoritettava riskinarviointeja erityisolosuhteidensa ja kyseisten riskien kehittymisen sitä edellyttäessä ja joka tapauksessa aina neljän vuoden välein. Kriittisten toimijoiden suorittamien riskinarviointien olisi perustuttava jäsenvaltioiden suorittamaan riskinarviointiin. **Jos kriittiset toimijat ovat jo arvioineet nämä 10 artiklassa tarkoitetut riskit ja riippuvuudet unionin tai kansallisen lainsäädännön muiden säädösten mukaisesti, jäsenvaltiot voivat tunnustaa kyseiset jo tehdyt riskinarvioinnit osittain tai kokonaan vastaaviksi.**
- (21) Kriittisten toimijoiden olisi toteuttava niihin kohdistuvien riskien suhteen asianmukaiset ja oikeasuhteiset **organisatoriset, turvallisuutta koskevat ja tekniset** toimenpiteet voidakseen ehkäistä, torjua ja lieventää poikkeamia, **suojautua niiltä**, vaimentaa niiden vaikutuksia, **reagoida ja** sopeutua niihin [...] **sekä** palautua niistä. Kriittisten toimijoiden olisi toteutettava toimenpiteet [...] **11 artiklan mukaisesti**, mutta toimenpiteiden yksityiskohtien ja laajuuden olisi vastattava asianmukaisesti ja oikeasuhteisesti eri toimijoiden riskinarvioinnissaan määrittämiä riskejä ja toimijan omia erityispiirteitä. **Komission olisi edistettävä koko unionin laajuista johdonmukaista toimintatapaa hyväksymällä kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevää ryhmää kuultuaan ei-sitovia suuntaviivoja, joilla tarkennetaan kyseisiä teknisiä, turvallisuutta koskevia ja organisatorisia toimenpiteitä. Kunkin kriittisen toimijan olisi tämän direktiivin mukaisia tehtäviä suorittaessaan nimettävä yhteyshenkilö tai vastaava yhteyspisteeksi kansallisille toimivaltaisille viranomaisille.**
- (22) Vaikuttavuuden ja vastuuvollisuuden vuoksi kriittisten toimijoiden olisi kuvattava [...] **toteuttamansa** toimenpiteet häiriönsietokykyä koskevassa suunnitelmassa tai sitä vastaavassa asiakirjassa tai asiakirjoissa riittävän yksityiskohtaisesti tavoitteiden saavuttamiseksi ja määritetyt riskit huomioiden, sekä sovellettava suunnitelmaa käytännössä. Vastaava asiakirja tai vastaavat asiakirjat voidaan tarvittaessa laatia noudattaen **kansallista lainsäädäntöä tai** sellaisten fyysistä suojaamista koskevien kansainvälisten sopimusten, esimerkiksi ydinaineita ja ydinlaitoksia koskevista turvajärjestelyistä tehdyn yleissopimuksen, yhteydessä laadittuja vaatimuksia ja standardeja, joiden osapuolia jäsenvaltiot ovat.

(23) [...] ²⁷ [...] ²⁸ [...] ²⁹ [...] [...] ³⁰ [...]

Muissa kansallisen tai unionin lainsäädännön säädöksissä voidaan edellyttää kriittisiä toimijoita ottamaan käyttöön 11 artiklan mukaisia toimenpiteitä vastaavia häiriönsietokykyä turvaavia toimenpiteitä. Jäsenvaltiot voivat päättää tunnustavansa kokonaan tai osittain 11 artiklassa tarkoitettujen ja kyseisten toimenpiteiden välisen vastaavuuden tai varmistaa, että kriittiset toimijat kuvaavat kyseiset toimenpiteet häiriönsietokykyä koskevassa suunnitelmassa taikka vastaavassa asiakirjassa tai asiakirjoissa.

27 [...]
28 [...]
29 [...]
30 [...]

- (24) Riski siitä, että kriittisten toimijoiden työntekijät **tai alihankkijat** hyödyntävät [...] käyttöoikeuksiaan aiheuttaakseen haittaa tai vahinkoa, on kasvava huolenaihe. Tämän riskin **myötä voi olla perustellusti tarpeen laatia säännös sellaista erityistä menettelyä varten, jossa tehdään taustan tarkistus henkilöille, joiden on määrä suorittaa arkaluonteisia tehtäviä tai päästä tiettyihin kriittisten toimijoiden tiloihin [...].** Sen vuoksi on tarpeen antaa **jäsenvaltioille tarvittaessa mahdollisuus sallia kriittisten toimijoiden pyytää selkeästi määriteltyihin** [...] ryhmiin kuuluvien henkilöiden taustan tarkistusta ja lisäksi varmistaa, että [...] **tällaisia pyyntöjä arvioidaan kansallisessa lainsäädännössä ja menettelyissä esitettyjen perusteiden mukaisesti. Tällaisissa taustan tarkistuksissa olisi tarvittaessa hyödynnettävä eurooppalaisesta rikosrekisteritietojärjestelmästä (ECRIS)³¹ saatuja tietoja ja tarvittaessa toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II)³² tietoja sekä muita objektiivisia tietoja, jotka voivat olla tarpeen määrittäessä, onko kyseinen henkilö sopiva työskentelemään tehtävässä, jonka osalta kriittinen toimija on pyytänyt taustan tarkistusta.**

³¹ Neuvoston puitepäättös 2009/315/YOS ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/816, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, EUVL L 135, 22.5.2019, s. 1.

³² **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta, EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56.**

- (25) Kriittisten toimijoiden olisi ilmoitettava jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille heti, kun se on kyseisissä olosuhteissa kohtuudella mahdollista, poikkeamista, jotka merkittävästi häiritsevät tai voisivat merkittävästi häiritä [...] **keskeisten palvelujen tarjoamista**. Ilmoituksen olisi mahdollistettava toimivaltaisten viranomaisten nopea ja asianmukainen reagointi poikkeamaan ja annettava niille kattava yleiskuva kriittisiin toimijoihin kohdistuvista kokonaisriskeistä. Tätä varten olisi vahvistettava tiettyjä poikkeamia koskeva ilmoitusmenettely sekä parametrit, joiden perusteella voidaan määrittää, milloin todellinen tai mahdollinen häiriötapaukset on merkittävä ja poikkeamista olisi ilmoitettava. Koska tällaisten häiriöiden vaikutukset ovat mahdollisesti rajat ylittäviä, olisi vahvistettava menettely, jolla jäsenvaltiot voivat ilmoittaa asiasta keskitettyjen yhteyspisteiden kautta muille jäsenvaltioille, joita tilanne koskettaa.
- (26) Yleisesti ottaen kriittiset toimijat toimivat enenevässä määrin yhteenliitetyssä palveluntarjonnan ja infrastruktuurien verkostossa ja tarjoavat usein keskeisiä palveluita useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa. Joidenkin toimijoiden merkitys unionille on kuitenkin erityisen suuri, koska ne tarjoavat keskeisiä palveluita [...] **yli kolmannekselle tai yli kolmanneksessa jäsenvaltioista**, ja siksi **ne voisivat hyötyä erityisestä tuesta** unionin tasolla. [...] Sen vuoksi olisi vahvistettava säännöt, jotka koskevat Euroopan kannalta erityisen [...] **merkityksellisille kriittisille toimijoille toteutettavia neuvontaoperaatioita**. Nämä säännöt eivät kuitenkaan rajoittaisi tässä direktiivissä esitettyjä valvonta- ja täytäntöönpanosäännöksiä.

- (27) Jos tarvitaan lisätietoja, jotta voidaan [...] neuvoa kriittiselle toimijalle, miten tämä voi noudattaa [...] velvoitteitaan, tai [...] arvioida, miten hyvin Euroopan kannalta erityisen merkityksellinen kriittinen toimija noudattaa kyseisiä velvoitteita, komissiolle **olisi** [...] sen **omasta perustellusta pyynnöstä tai sellaisten jäsenvaltioiden perustellusta pyynnöstä, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan, annettava mahdollisuus** järjestää neuvontaoperaatio toimijan toteuttamien toimenpiteiden arvioimiseksi sen jäsenvaltion kanssa, jossa kyseinen toimija [...] sijaitsee. Jotta voidaan varmistaa tällaisten neuvontaoperaatioiden asianmukainen toteuttaminen, olisi vahvistettava täydentävät säännöt erityisesti neuvontaoperaatioiden järjestämisestä ja toteuttamisesta, jatkotoimista ja kyseisiä Euroopan kannalta erityisen merkityksellisiä kriittisiä toimijoita koskevista velvoitteista. Neuvontaoperaatioiden toteutuksessa olisi noudatettava kyseisen jäsenvaltion yksityiskohtaisia oikeusnormeja, jotka koskevat esimerkiksi ehtoja pääsyoikeuden saamiseksi kyseessä oleviin tiloihin tai asiakirjoihin, sekä oikeussuojakeinoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta sen jäsenvaltion, jossa neuvontaoperaatio toteutetaan, ja kyseessä olevan toimijan velvollisuutta noudattaa tämän direktiivin säännöksiä. Tällaisten operaatioiden edellyttämää erityistä asiantuntemusta voidaan tarvittaessa pyytää EU:n hätäavun koordinoitikeskuksen kautta.
- (28) Komission tukemiseksi sekä [...] **jäsenvaltioiden** välisen yhteistyön ja tähän direktiiviin liittyviä seikkoja koskevan tietojenvaihdon, myös parhaiden käytäntöjen jakamisen, helpottamiseksi olisi perustettava kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä [...] komission **asiantuntijaryhmänä**. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä varmistamaan toimivaltaisten viranomaistensa nimettyjen edustajien tuloksellinen ja tehokas yhteistyö kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevässä ryhmässä, **myös nimeämällä jäseniä, joilla on asianmukainen turvallisuusselvitys**. Ryhmän olisi aloitettava tehtävässään kuuden kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta voidakseen tarjota lisäkeinoja asianmukaisen yhteistyön toteuttamiseksi saatettaessa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä asetetun määräajan kuluessa. **Ryhmän olisi toimittava vuorovaikutuksessa muiden asiaankuuluvien alakohtaisten asiantuntijatöryhmien kanssa.**

- (29) Tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi ja rajoittamatta jäsenvaltioiden ja kriittisten toimijoiden oikeudellista vastuuta varmistaa siinä määritettyjen velvoitteidensa noudattaminen komission olisi toteutettava näiden velvoitteiden noudattamista helpottavia tukitoimia, jos se pitää sitä tarpeellisena. Tukiessaan jäsenvaltioita ja kriittisiä toimijoita tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden täytäntöönpanossa komission olisi käytettävä olemassa olevia, esimerkiksi unionin pelastuspalvelumekanismien ja kriittisen infrastruktuurin turvaamista käsittelevän eurooppalaisen osaamisverkoston rakenteita ja välineitä. **Näitä tukitoimia varten tarvittava rahoitus olisi myönnettävä monivuotisessa rahoituskehyksessä sovittujen määrärahojen mukaisesti, ja se olisi katettava erityisesti sisäisen turvallisuuden rahaston käytettävissä olevista määrärahoista vuosiksi 2021–2027.**

(30) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että niiden toimivaltaisilla viranomaisilla on tämän direktiivin asianmukaista soveltamista ja täytäntöönpanoa varten tietyt toimivaltuudet suhteessa kriittisiin toimijoihin, jotka tämän direktiivin mukaisesti kuuluvat niiden lainkäyttövaltaan. Näiden toimivaltuuksien olisi sisällettävä erityisesti oikeus suorittaa tutkimuksia, valvontaa ja tarkastuksia, vaatia kriittisiä toimijoita toimittamaan tiedot ja todisteet toteuttamistaan toimenpiteistä velvoitteidensa täyttämiseksi ja tarvittaessa antaa määräys havaittujen rikkomisten korjaamiseksi. Antaessaan tällaisen määräyksen jäsenvaltio ei saisi edellyttää sellaisia toimenpiteitä, jotka ylittävät kriittisen toimijan säännösten noudattamisen varmistamiseksi tarpeellisen ja oikeasuhtaisen tason. Lisäksi jäsenvaltion on määräystä antaessaan otettava erityisesti huomioon rikkomisen vakavuus ja kriittisen toimijan taloudelliset valmiudet. Toimivaltuuksiin olisi liityttävä kansallisessa lainsäädännössä määritettävät asianmukaiset ja tehokkaat suojatoimet Euroopan unionin perusoikeuskirjassa säädettyjen vaatimusten mukaisesti. Arvioidessaan, onko kriittinen toimija noudattanut tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan, tämän direktiivin mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava pyytää toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin mukaisesti nimettyjä toimivaltaisia viranomaisia [...] **käyttämään valvonta- ja täytäntöönpanovaltuuksiaan suhteessa [toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin] soveltamisalaan kuuluvaan keskeiseen toimijaan, joka on tämän direktiivin nojalla määritetty myös kriittiseksi.** Toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä asiassa yhteistyötä ja vaihdettava tietoja.

[...] ³³ [...]

- (32) Jotta voidaan varmistaa tämän direktiivin yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011³⁴ mukaisesti.

³³ [...]

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (33) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli turvata yhteiskunnan välttämättömien toimintojen tai taloudellisen toiminnan kannalta keskeisten palvelujen tarjoamista sisämarkkinoilla ja parantaa näitä palveluja tarjoavien kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä, vaan ne voidaan toiminnan vaikutuksen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa 5 artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.
- (34) Sen vuoksi direktiivi 2008/114/EY olisi kumottava,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tällä direktiivillä
 - a) säädetään jäsenvaltioiden velvoitteista toteuttaa [...] **erityisiä** toimenpiteitä, joilla varmistetaan **SEUT 114 artiklan soveltamisalaan kuuluvien** yhteiskunnan välttämättömien toimintojen tai taloudellisen toiminnan ylläpitämisen kannalta keskeisten palvelujen tarjonta sisämarkkinoilla, ja erityisesti määrittää kriittiset toimijat [...] sekä antaa niille [...] **tukea niiden velvoitteiden täyttämiseksi**;
 - b) säädetään kriittisten toimijoiden velvoitteista, joiden tarkoituksena on parantaa niiden häiriönsietokykyä ja kykyä tarjota kyseisiä palveluja sisämarkkinoilla;
 - c) vahvistetaan säännöt, jotka koskevat [...] valvontaa ja [...] täytäntöönpanon valvontaa;
 - d) [...] vahvistetaan [...] säännöt, jotka koskevat [...] Euroopan kannalta erityisen merkittävien kriittisten toimijoiden [...] määrittämistä ja näille toteutettavia neuvontaoperaatioita**;

e) vahvistetaan yhteiset yhteistyö- ja raportointimenettelyt tämän direktiivin säännösten soveltamiseksi.

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta direktiivin (EU) XX/YY [ehdotettu direktiivi toimenpiteistä yhteisen korkean kyberturvataso varmistamiseksi koko unionissa, jäljempänä 'toinen verkko- ja tietoturvadirektiivi'], soveltamisalaan kuuluviin seikkoihin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 artiklan soveltamista.
3. Jos alakohtaisissa unionin säädöksissä edellytetään kriittisten toimijoiden toteuttavan [...] toimenpiteitä ja jos kyseiset vaatimukset **tunnustetaan** vähintään vastaaviksi kuin tässä direktiivissä säädetyt velvoitteet, tämän direktiivin asiaa koskevia säännöksiä, mukaan lukien VI luvussa olevat valvontaa ja täytäntöönpanon valvontaa koskevat säännökset, ei sovelleta.
4. Tietoja, jotka katsotaan luottamuksellisiksi unionin ja kansallisten sääntöjen, kuten liikesalaisuuksia koskevien sääntöjen mukaisesti, saa vaihtaa komission ja muiden asianomaisten viranomaisten kanssa vain silloin, kun tällainen vaihtaminen on välttämätöntä tämän direktiivin soveltamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta SEUT 346 artiklan soveltamista. Tällöin saadaan vaihtaa ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat merkityksellisiä ja oikeasuhteisia tällaisen vaihdon tarkoituksen kannalta. Tiedonvaihdossa on säilytettävä kyseisten tietojen luottamuksellisuus sekä **kunnioitettava jäsenvaltioiden turvallisuusetuja ja** kriittisten toimijoiden turvallisuusetuja ja kaupallisia etuja.

5. Tällä direktiivillä ei rajoiteta jäsenvaltioiden velvollisuutta turvata kansallinen turvallisuus ja puolustus eikä niiden valtuuksia suojata muita keskeisiä valtiolle kuuluvia tehtäviä, mukaan lukien valtion alueellisen koskemattomuuden turvaaminen ja yleisen järjestyksen ylläpitäminen.

Tätä direktiiviä ei sovelleta

- a. **toimijoihin, jotka eivät kuulu unionin lainsäädännön soveltamisalaan, ja joka tapauksessa toimijoihin, jotka toimivat pääasiassa puolustuksen, kansallisen turvallisuuden, yleisen turvallisuuden tai lainvalvonnan alalla, riippumatta siitä, mikä toimija kyseistä toimintaa harjoittaa ja onko kyseessä julkinen vai yksityinen toimija;**
- b. **toimijoihin, jotka harjoittavat oikeuslaitoksille, kansanedustuslaitoksille tai keskuspankeille kuuluvaa toimintaa;**
- c. **sellaisten toimijoiden toimintaan, jotka eivät kuulu unionin lainsäädännön soveltamisalaan, ja joka tapauksessa mihinkään toimintaan, joka liittyy kansalliseen turvallisuuteen tai puolustukseen, riippumatta siitä, mikä toimija kyseistä toimintaa harjoittaa ja onko kyseessä julkinen vai yksityinen toimija.**

Tässä direktiivissä säädettyihin velvoitteisiin ei kuulu sellaisten tietojen toimittaminen, joiden ilmaiseminen olisi vastoin jäsenvaltion keskeisiä kansalliseen turvallisuuteen, yleiseen turvallisuuteen tai puolustukseen liittyviä etuja.

6. Tämä direktiivi ei vaikuta henkilötietojen suojaan koskevan unionin lainsäädännön eikä etenäkään asetuksen (EU) 2016/679³⁵ ja direktiivin 2002/58/EY³⁶ soveltamiseen.

³⁵ **Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).**

³⁶ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).**

2 artikla
Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- 1) 'kriittisellä toimijalla' julkista tai yksityistä toimijaa, joka [...] **kuuluu liitteessä olevan taulukon kolmannessa sarakkeessa tarkoitettuihin luokkiin** [...] ja jonka jäsenvaltio on määrittänyt sellaiseksi 5 artiklan mukaisesti;
 - 2) 'häiriönsietokyvyllä' **kriittisen toimijan** [...] kykyä ehkäistä, torjua ja lieventää poikkeamia, **suojautua niiltä**, vaimentaa niiden vaikutuksia, **reagoida** ja [...] sopeutua niihin sekä palautua niistä [...];
 - 3) 'poikkeamalla' tapahtumaa, joka voi **merkittävästi** häiritä tai joka häiritsee [...] **keskeisen palvelun tarjoamista**;
 - 4) '**kriittisellä** infrastruktuurilla' hyödykkeitä, **tiloja, laitteistoa, verkostoa**, järjestelmiä tai niiden osia, jotka ovat välttämättömiä keskeisen palvelun [...] **tarjoamiseksi**;
 - 5) 'keskeisellä palvelulla' palvelua, joka on [...] **välttämätön** yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen tai taloudellisen toiminnan ylläpitämiseksi;
- [...]
- 7) 'riskinarvioinnilla' [...] **kansallisten toimivaltaisten viranomaisten 4 artiklan nojalla tai kriittisten toimijoiden 10 artiklan nojalla suorittamaa kokonaisprosessia, jonka avulla määritetään sellaisten asiaankuuluvien uhkien, heikkouksien ja riskien luonne ja laajuus** [...], jotka voivat [...] **johtaa poikkeamaan**.

2 a artikla

Vähimmäistason yhdenmukaistaminen

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä tai pitää voimassa kansallisen lainsäädännön säännöksiä, joiden tarkoituksena on saavuttaa korkeatasoisempi kriittisten toimijoiden häiriönsietokyky, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden unionin oikeuden mukaisten velvollisuuksien soveltamista.

II LUKU

KRIITTISTEN TOIMIJOIDEN HÄIRIÖNSIETOKYKYÄ KOSKEVAT KANSALLISET KEHYKSET

3 artikla

Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskeva strategia

1. Kunkin jäsenvaltion on hyväksyttävä viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] strategia kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn [...] **parantamiseksi**. Strategiassa on esitettävä strategiset tavoitteet ja poliittiset toimenpiteet, **jotka perustuvat asiaankuuluviin olemassa oleviin kansallisiin ja alakohtaisiin strategioihin tai asiakirjoihin**, kriittisten toimijoiden hyvän häiriönsietokyvyn saavuttamiseksi ja ylläpitämiseksi, ja sen on katettava vähintään liitteessä tarkoitettut toimialat.

2. Strategian on sisällettävä vähintään seuraavat seikat:
- a) strategiset tavoitteet ja painopisteet kriittisten toimijoiden yleisen häiriönsietokyvyn parantamiseksi ottaen huomioon rajat ylittävät ja eri toimialojen **riippuvuudet ja keskinäiset riippuvuussuhteet**;
 - b) ohjauskehys strategisten tavoitteiden ja painopisteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien kuvaus eri viranomaisten, kriittisten toimijoiden ja muiden strategian täytäntöönpanoon osallistuvien tahojen tehtävistä ja vastuista;
 - c) kuvaus kriittisten toimijoiden yleisen häiriönsietokyvyn parantamiseen tarvittavista toimenpiteistä, mukaan lukien **kuvaus** kansallisesta riskinarvioinnista, kriittisten toimijoiden **määrittämisprosessi** [...] sekä tämän luvun mukaisesti toteuttavat toimenpiteet kriittisten toimijoiden tukemiseksi;
 - d) toimintapuitteet tämän direktiivin 8 artiklan ja [tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin] mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten väliselle koordinoinnille [...] **kyberturvallisuusriskejä, kyberuhkia ja kyberturvallisuuspoikkeamia sekä muita kuin kyberturvallisuusriskejä, kyberuhkia ja kyberturvallisuuspoikkeamia** [...] koskevaa tiedonvaihtoa ja valvontatehtävien suorittamista varten.

Strategia on päivitettävä [...] **tarvittaessa** ja vähintään neljän vuoden välein.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava strategioidensa **olennaiset näkökohdat, mukaan lukien 2 kohdassa mainitut seikat**, ja kaikki **niihin tehtävät** [...] päivitykset komissiolle kolmen kuukauden kuluessa niiden hyväksymisestä.

4 artikla

Jäsenvaltioiden suorittama riskinarviointi

1. Jäljempänä olevan 8 artiklan mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten on laadittava luettelo keskeisistä palveluista liitteessä tarkoitetuilla toimialoilla. Niiden on tehtävä viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen tarvittaessa ja vähintään neljän vuoden välein **riskinarviointi** [...] kriittisten toimijoiden määrittämiseksi 5 artiklan [...] mukaisesti ja näiden kriittisten toimijoiden avustamiseksi 11 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa.

Riskinarvioinnissa on käsiteltävä [...] merkityksellisiä luonnonriskejä ja ihmisen aiheuttamia riskejä, mukaan lukien onnettomuudet, luonnonkatastrofit, kansanterveysuhat, **hybridiuhat ja** muut vihamieliset uhat, kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä (EU) 2017/541³⁷ tarkoitetut terrorismirikokset.

Tehdessään riskinarviointia jäsenvaltioiden on otettava huomioon [...] **vähintään seuraavat**:

- a) Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 1313/2013/EU 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti tehtävä yleinen riskinarviointi³⁸;
- b) muut merkitykselliset riskinarvioinnit, jotka tehdään asiaankuuluvien alakohtaisten unionin säädösten, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941³⁹, [...] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938⁴⁰, **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU⁴¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/60/EY⁴², vaatimusten mukaisesti**;

³⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/541, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2017, terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta (EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6).

³⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1313/2013/EU, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, unionin pelastuspalvelumekanismista (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 924).

³⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/941, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, riskeihin varautumisesta sähköalalla ja direktiivin 2005/89/EY kumoamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 1).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/1938, annettu 25 päivänä lokakuuta 2017, toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta (EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1).

⁴¹ **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/18/EU, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta sekä neuvoston direktiivin 96/82/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta (EUVL L 197, 24.7.2012, s. 1).**

⁴² **Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta (EUVL L 288, 6.11.2007, s. 27).**

- c) liitteessä tarkoitettujen toimialojen välisistä riippuvuussuhteista aiheutuvat **asiaankuuluvat** riskit, mukaan lukien **riippuvuudet** muissa jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa [...] **toimivista toimijoista**, ja yhdellä toimialalla tapahtuvan **merkittävän** häiriön mahdolliset vaikutukset muihin toimialoihin;
- d) 13 artiklan mukaisesti ilmoitettuja poikkeamia koskevat **olennaiset** tiedot.

Ensimmäisen alakohdan c alakohtaa sovellettaessa jäsenvaltioiden on tarvittaessa tehtävä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

3. Jäsenvaltioiden on asetettava 1 kohdassa tarkoitetun riskinarvioinnin olennaiset seikat 5 artiklan mukaisesti määrittämiensä kriittisten toimijoiden saataville. **Kriittisille toimijoille toimitetuilla tiedoilla** [...] **avustetaan** [...] **niitä** 10 artiklassa tarkoitetun riskinarvioinnin tekemisessä ja niiden häiriönsietokyvyn varmistamiseen tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa 11 artiklan mukaisesti.
4. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava [...] **[kolmen kuukauden kuluttua riskinarvioinnin tekemisestä]** ja sen jälkeen tarvittaessa ja vähintään neljän vuoden välein komissiolle [...] määritetyt riskityypit ja **yhteenveto** riskinarviointien tuloksista [...].
5. Komissio [...] **laatii** yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa vapaaehtoisen yhteisen raportointimallin 4 kohdan noudattamiseksi.

5 artikla

Kriittisten toimijoiden määrittäminen

1. Jäsenvaltioiden on määritettävä viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [[...]neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] kriittiset toimijat [...] liitteessä tarkoitetuilla toimialoilla ja alasektoreilla.
2. Määrittäessään 1 kohdassa tarkoitettut kriittiset toimijat jäsenvaltioiden on otettava huomioon 4 artiklan mukaisen riskinarvioinnin tulokset ja sovellettava **kaikkia**[...] seuraavia perusteita:
 - a) toimija tarjoaa yhtä tai useampaa keskeistä palvelua;
 - b) [...]toimija ja sen kriittinen infrastruktuuri sijaitsevat [...] **määrittämisen suorittavan** jäsenvaltion **alueella**; ja
 - c) poikkeamalla olisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia [...] **kyseisten keskeisten palvelujen** tarjoamiseen tai muiden [...] keskeisten palvelujen tarjoamiseen liitteessä tarkoitetuilla toimialoilla **6 artiklan 1 kohdan mukaisesti**.
3. Kunkin jäsenvaltion on laadittava luettelo määritetyistä kriittisistä toimijoista ja varmistettava, että niille ilmoitetaan niiden määrittämisestä kriittisiksi toimijoiksi yhden kuukauden kuluessa määrittämisestä. **Jäsenvaltiot** ilmoittavat [...] kyseisille kriittisille toimijoille [...] niiden [...] **III** ja [...] **IV** luvun mukaiset velvoitteet ja päivämäärän, josta lukien niihin sovelletaan näitä [...] säännöksiä, **sanotun kuitenkin rajoittamatta 7 artiklan soveltamista**.

Kyseisiin kriittisiin toimijoihin sovelletaan [...] III **ja IV luvun** säännöksiä [...] **kahdentoista** kuukauden kuluttua kyseisestä päivämäärästä, **lukuun ottamatta 14 artiklan 2 a kohdan määräyksiä, joita sovelletaan ilmoituspäivästä lukien.**

4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tämän direktiivin 8 artiklan mukaisesti nimeämät toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat [...] [toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin] 8 artiklan mukaisesti nimetyille toimivaltaisille viranomaisille jäsenvaltioiden tämän artiklan mukaisesti määrittämät kriittiset toimijat yhden kuukauden kuluessa niiden määrittämisestä.

[...]

6. [...]

7. Jäsenvaltioiden on tarvittaessa ja joka tapauksessa vähintään neljän vuoden välein tarkistettava ja tarvittaessa päivitettävä luettelo määritetyistä kriittisistä toimijoista.

Kun kyseiset päivitykset johtavat uusien kriittisten toimijoiden määrittämiseen, sovelletaan 3 [...] **ja** 4 [...] kohtaa. Lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimijoille, joita ei tällaisen päivityksen perusteella enää määritetä kriittisiksi toimijoiksi, ilmoitetaan asiasta ja niille annetaan tieto siitä, ettei niihin enää sovelleta III luvun mukaisia velvoitteita niiden saatua kyseisen tiedon.

6 artikla

Merkittävä haitallinen vaikutus

1. Määrittäessään 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetun haitallisen vaikutuksen merkitystä jäsenvaltioiden on otettava huomioon seuraavat perusteet:
 - a) toimijan tarjoamasta **keskeisestä** palvelusta riippuvaisten käyttäjien lukumäärä;
 - b) muiden liitteessä tarkoitettujen toimialojen riippuvuus kyseisestä **keskeisestä** palvelusta;
 - c) vaikutukset, joita poikkeamalla voisi vakavuutensa ja kestonsa perusteella olla talouden ja yhteiskunnan toimintoihin, ympäristöön, [...] ja yleiseen **järjestykseen ja turvallisuuteen ja väestön terveyteen**;
 - d) toimijan markkinaosuus kyseisten palvelujen markkinoilla;
 - e) maantieteellinen alue, johon poikkeama voisi vaikuttaa, mukaan lukien rajat ylittävät vaikutukset;
 - f) toimijan merkitys **keskeisen** palvelun riittävän tason ylläpitämisessä ottaen huomioon kyseisen palvelun tarjoamista koskevien vaihtoehtoisten keinojen saatavuus.
2. Jäsenvaltioiden on [...] toimitettava komissiolle [...] [kolmen kuukauden **kuluessa kriittisten toimijoiden [...] määrittämisestä**] seuraavat tiedot:
 - a) 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luettelo **keskeisistä** palveluista;

- b) kaikkien liitteessä mainituilla toimialoilla ja alasektoreilla määritettyjen kriittisten toimijoiden lukumäärä [...];
- c) mahdolliset yhden tai useamman 1 kohdassa esitetyn perusteen täsmentämiseen sovellettavat kynnysarvot, **jotka voidaan esittää sellaisenaan tai yhdistellyssä muodossa.**

Sen jälkeen niiden on toimitettava kyseiset tiedot tarvittaessa ja vähintään neljän vuoden välein.

- 3. Komissio [...] **antaa** kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevää ryhmää kuultuaan [...] **ei-sitovia** suuntaviivoja 1 kohdassa tarkoitettujen perusteiden soveltamisen helpottamiseksi, ottaen huomioon 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

7 artikla

[...] Pankkitoiminnan, finanssimarkkinoiden infrastruktuurin ja digitaalisen infrastruktuurin aloilla toimivat [...]kriittiset toimijat[...]

[...]

[...]

[...]

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 9 a artiklan ja III–VI luvun säännöksiä ei sovelleta nimettyihin kriittisiin toimijoihin liitteessä olevan taulukon 3, 4 ja 8 kohdassa tarkoitetuilla aloilla.

8 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset ja keskitetty yhteyspiste

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä yksi tai useampi toimivaltainen viranomainen, joka vastaa tämän direktiivin säännösten asianmukaisesta soveltamisesta ja tarvittaessa täytäntöönpanosta kansallisella tasolla, jäljempänä 'toimivaltainen viranomainen'. Jäsenvaltiot voivat nimetä olemassa olevan viranomaisen tai viranomaiset.

Liitteessä olevan taulukon 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen alojen kriittisten toimijoiden osalta toimivaltaisiksi viranomaisiksi nimetään asianmukaisissa tapauksissa [finanssialan digitaalisesta häiriönsietokyvystä annetun asetuksen] 41 artiklan mukaisesti nimetyt toimivaltaiset viranomaiset. Liitteessä olevan taulukon 8 kohdassa tarkoitettujen kriittisten toimijoiden osalta toimivaltaisia viranomaisia ovat asianmukaisissa tapauksissa [tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin] 8 artiklan mukaisesti nimetyt toimivaltaiset viranomaiset.

Nimetessään useamman kuin yhden viranomaisen niiden on esitettävä selvästi kunkin kyseisen viranomaisen tehtävät ja varmistettava, että ne tekevät tehokasta yhteistyötä tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä hoitamisessa, mukaan lukien 2 kohdassa tarkoitettun keskitetyn yhteyspisteen nimeäminen ja toiminta.

2. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä [...] **yksi kansallinen** keskitetty yhteyspiste, jäljempänä 'keskitetty yhteyspiste', jotta voidaan varmistaa rajat ylittävä yhteistyö muiden jäsenvaltioiden [...] **keskitettyjen yhteyspisteiden** kanssa sekä 16 artiklassa tarkoitettun kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevän ryhmän kanssa.

3. Keskitettyjen yhteyspisteiden on toimitettava viimeistään ... päivänä ...kuuta ... **seitsemän** vuoden [...] kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen [...] **kahden vuoden välein** komissiolle ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevälle ryhmälle tiivistelmä saaduista ilmoituksista, mukaan lukien ilmoitusten lukumäärä, ilmoitettujen poikkeamien luonne ja 13 artiklan 3 kohdan mukaisesti toteutetut toimet.

Komissio laatii yhteistyössä kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevän ryhmän kanssa vapaaehtoisen yhteisen raportointimallin edellä olevassa alakohdassa tarkoitettua tiivistelmää varten.

4. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että toimivaltaisella viranomaisella [...] **ja** keskitetyllä yhteyspisteellä [...] on valtuudet ja riittävät taloudelliset, henkilöstö- ja tekniset voimavarat, jotta se voi suorittaa [...] **niille** osoitetut tehtävät tuloksettaasti ja tehokkaasti.
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden toimivaltaiset viranomaiset kuulevat tarvittaessa ja unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti muita asianomaisia kansallisia viranomaisia, [...] **mukaan lukien** pelastuspalvelusta, lainvalvonnasta ja henkilötietojen suojasta vastaavia viranomaisia, sekä **kriittisiä toimijoita ja** [...] asianomaisia osapuolia ja tekevät yhteistyötä niiden kanssa.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden tämän artiklan mukaisesti nimeämät toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä **ja vaihtavat tietoja** [tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin] mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten kanssa asioissa, jotka koskevat kriittisiin toimijoihin vaikuttavia kyberturvallisuusriskejä, **kyberturvallisuusuhkia** ja kyberturvallisuuspoikkeamia **sekä muita kuin kyberturvallisuusriskejä, kyberuhkia ja kyberturvallisuuspoikkeamia** ja myös [tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin] **ja tämän direktiivin** [...] mukaisesti nimettyjen toimivaltaisten viranomaisten toteuttamia **olennaisia** toimenpiteitä.
7. Kunkin jäsenvaltion on kolmen kuukauden kuluessa toimivaltaisen viranomaisen ja keskitetyn yhteyspisteen nimeämisestä ilmoitettava komissiolle niiden nimeämisestä, mukaan lukien niiden [...] tämän direktiivin mukaiset tehtävät ja vastuut, yhteystiedot sekä näiden tietojen mahdolliset myöhemmät muutokset.
- Jos jäsenvaltio päättää nimetä muita kuin 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuja viranomaisia nimetyiksi toimivaltaisiksi viranomaisiksi liitteessä olevan taulukon 3, 4 ja 8 kohdassa tarkoitettujen kriittisten toimijoiden osalta, niiden on myös täsmennettävä tämä komissiolle.**
- Kunkin jäsenvaltion on julkistettava toimivaltaisen viranomaisen ja keskitetyn yhteyspisteen nimeäminen.
8. Komissio julkaisee jäsenvaltioiden keskitettyjen yhteyspisteiden luettelon.

9 artikla

Jäsenvaltioiden tuki kriittisille toimijoille

1. Jäsenvaltioiden on tuettava kriittisiä toimijoita niiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi. Tukeen voi kuulua ohjemateriaalin ja menetelmien laatiminen, kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä testaavien harjoitusten järjestämisen tukeminen ja niiden henkilöstön **neuvonta ja** koulutus.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset tekevät yhteistyötä ja vaihtavat tietoja ja hyviä käytäntöjä liitteessä tarkoitettujen toimialojen kriittisten toimijoiden kanssa.
3. Jäsenvaltioiden on [...] **helpotettava** kriittisten toimijoiden välistä vapaaehtoista tiedonvaihtoa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvissa asioissa erityisesti **turvallisuusluokiteltuja ja arkaluonteisia tietoja**, kilpailua ja henkilötietojen suojaa koskevan unionin ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

9 a artikla

Jäsenvaltioiden välinen yhteistyö

Jäsenvaltioiden on kuultava toisiaan kriittisistä toimijoista aina, kun se on tarpeen direktiivin johdonmukaisen soveltamisen kannalta. Tällaisia kuulemisia on käytävä erityisesti sellaisten kriittisten toimijoiden osalta, jotka

- a) käyttävät kriittistä infrastruktuuria, jolla on fyysinen yhteys kahden tai useamman jäsenvaltion välillä;
- b) ovat osa yhtiörakenteita, jotka liittyvät tai ovat yhteydessä muiden jäsenvaltioiden kriittisiin toimijoihin;
- c) on määritetty sellaisiksi yhdessä jäsenvaltiossa ja jotka tarjoavat keskeisiä palveluja toisiin jäsenvaltioihin tai toisissa jäsenvaltioissa.

Kuulemisilla on pyrittävä parantamaan kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä ja mahdollisuuksien mukaan vähentämään kriittisten toimijoiden hallinnollista taakkaa.

III LUKU

KRIITTISTEN TOIMIJOIDEN HÄIRIÖNSIETOKYKY

10 artikla

Kriittisten toimijoiden suorittama riskinarviointi

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriittiset toimijat arvioivat jäsenvaltioiden riskinarviointien ja muiden asiaan liittyvien tiedonlähteiden perusteella [...] merkitykselliset riskit, jotka voivat häiritä [...] **olennaisten palvelujen tarjoamista**, [...] **kahdentoista** kuukauden kuluessa 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta ja sen jälkeen tarvittaessa ja vähintään neljän vuoden välein.

Kriittisten toimijoiden riskinarvioinnissa on käsiteltävä [...] 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja merkityksellisiä riskejä, jotka saattavat johtaa [...] [...] **poikkeamaan**. Siinä on otettava huomioon liitteessä tarkoitettujen muiden toimialojen [...] **riippuvuussuhteet ja riippuvuus** kriittisen toimijan tarjoamasta keskeisestä palvelusta, tapauksen mukaan myös naapurijäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa. [...] **Jäsenvaltiot voivat tunnustaa kriittisten toimijoiden olemassa olevien riskinarviointien vastaavuuden kokonaan tai osittain sikäli kuin niissä käsitellään tässä artikkelissa tarkoitettuja riskejä ja riippuvuuksia.**

11 artikla

Kriittisten toimijoiden toimenpiteet häiriönsietokyvyn varmistamiseksi

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriittiset toimijat toteuttavat asianmukaisia ja oikeasuhteisia teknisiä, **turvallisuuteen liittyviä** ja organisatorisia toimenpiteitä häiriönsietokykynsä varmistamiseksi **4 ja 10 artikkelissa tarkoitettujen riskinarviointien tulosten mukaisesti**, mukaan lukien toimenpiteet, jotka ovat tarpeen
 - a) poikkeamien syntymisen estämiseksi [...] [...], **ottaen asianmukaisesti huomioon** katastrofiriskien vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät toimenpiteet;

- b) **tilojen ja kriittisen infrastruktuurin** riittävän fyysisen suojauksen varmistamiseksi [...] **ottaen asianmukaisesti huomioon sellaiset toimenpiteet kuin** aitaaminen, esteet, kehävalvontavälineet ja -käytännöt sekä ilmaisulaitteet ja kulunvalvonta;
- c) poikkeamien seurauksiin **vastaamiseksi** ja niiden torjumiseksi ja lieventämiseksi [...] **ottaen asianmukaisesti huomioon** riskien- ja kriisinhallintamenettelyjen ja -käytäntöjen ja hälytyskäytäntöjen toteuttaminen;
- d) poikkeamista palautumiseksi [...] **ottaen asianmukaisesti huomioon** liiketoiminnan jatkuvuuteen liittyvät toimenpiteet ja vaihtoehtoisten toimitusketjujen kartoittaminen;
- e) asianmukaisen henkilöstöturvallisuuden hallinnan varmistamiseksi, [...] **ottaen asianmukaisesti huomioon sellaiset toimenpiteet kuin** kriittisiä tehtäviä hoitavien henkilöstöryhmien määrittäminen, pääsyoikeuksien ottaminen käyttöön [...] **tiloihin, kriittiseen** infrastruktuuriin ja [...] arkaluonteisiin tietoihin pääsemiseksi sekä [...] **henkilöryhmien määrittäminen** [...] **ja tarkastusmenettelyjen käyttöönotto** 12 artiklan [...] mukaisesti;
- f) a–e alakohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä tiedottamiseksi asianomaiselle henkilöstölle **ottaen asianmukaisesti huomioon koulutus, tiedotusmateriaalit ja harjoitukset**.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriittiset toimijat ovat laatineet ja ottaneet käyttöön häiriönsietokykyä koskevan suunnitelman tai vastaavan asiakirjan tai asiakirjat, joissa kuvataan [...] 1 kohdassa tarkoitettut toimenpiteet. Jos kriittiset toimijat ovat toteuttaneet muihin unionin säädöksiin **tai kansalliseen tai kansainväliseen lainsäädäntöön** sisältyvien velvoitteiden mukaisia toimenpiteitä, [...] **jäsenvaltiot voivat tunnustaa kokonaan tai osittain 1 kohdassa tarkoitettujen ja kyseisten toimenpiteiden välisen vastaavuuden tai varmistaa, että kriittiset toimijat kuvaavat** [...] kyseiset toimenpiteet häiriönsietokykyä koskevassa suunnitelmassa tai vastaavassa asiakirjassa tai asiakirjoissa.

2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kukin kriittinen toimija nimeää yhteyshenkilön tai vastaavan yhteyspisteeksi toimivaltaisille viranomaisille.

3. Komissio järjestää kriittisen toimijan määrittäneen jäsenvaltion pyynnöstä ja kyseisen kriittisen toimijan suostumuksella neuvontaoperaatioita, jotka toteutetaan 15 artiklan [...] 5, 7 ja 8 kohdassa säädettyjen järjestelyjen mukaisesti ja joiden tarkoituksena on neuvoa kriittistä toimijaa sen III luvun mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi. Neuvontaoperaation on raportoitava havainnoistaan komissiolle sekä kyseiselle jäsenvaltiolle ja kriittiselle toimijalle.
4. [...]

Komissio hyväksyy kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevää ryhmää kuultuaan ei-sitovia suuntaviivoja, joissa täsmennetään tekniset, turvallisuuden liittyvät ja organisatoriset toimenpiteet, joita voidaan toteuttaa 1 kohdan nojalla.

5. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädökset, joissa säädetään tarvittavista 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden soveltamiseen liittyvistä teknisistä ja menetelmiä koskevista eritelmistä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

12 artikla

Taustan tarkistukset

1. Jäsenvaltiot **voivat tarvittaessa** [...] varmistaa, että kriittisillä toimijoilla [...] **on oikeus** esittää taustan tarkistusta koskevia pyyntöjä henkilöistä,
- a) jotka suorittavat arkaluonteisia tai nimettyjä tehtäviä kriittiselle toimijalle,**
- b) jotka ovat valtuutettuja käyttämään tai ylläpitämään – suoraan tai etänä – kriittisen toimijan tiloja henkilöiden, tavaroiden tai tietojen turvallisuutta koskevissa yhteyksissä, [...], [...]**
- c) [...] joita harkitaan otettavaksi palvelukseen [...] [...] ryhmiin a) ja b) kuuluviin tehtäviin.**
- [...] **Nämä** pyynnöt [...] **tulee** arvioida **kohtuullisen ajan kuluessa** [...] **ja kansallisen lainsäädännön ja kansallisten menettelyjen mukaisesti.**

2. [...] ⁴³ [...] [...]

[...]

[...]

[...]

Jäsenvaltioiden on käytettävä eurooppalaista rikosrekisteritietojärjestelmää (ECRIS)

rikosrekisteritietojen hankkimiseen muista jäsenvaltioista [...] neuvoston puitepäätöksessä 2009/315/YOS ja **tarvittaessa** Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2019/816 määritettyjen menettelyjen mukaisesti⁴⁴. Kyseisen puitepäätöksen 3 artiklassa ja kyseisen asetuksen 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen keskusviranomaisten on vastattava tällaisia tietoja koskeviin pyyntöihin kymmenen työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta **kyseisen puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti**.

⁴³ [...]

⁴⁴ EUVL L 135, 22.5.2019, s. 1.

[...]

13 artikla
Tiedoksiannot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriittiset toimijat ilmoittavat ilman aiheetonta viivytystä toimivaltaiselle viranomaiselle poikkeamista, jotka häiritsevät tai voivat häiritä [...] **keskeisten palvelujen tarjoamista. [...] Vaikutuksen merkittävyyden määrittämiseksi on otettava huomioon erityisesti seuraavat parametrit:**
 - a) **käyttäjien lukumäärä ja osuus, joihin asia vaikuttaa**
 - b) **kesto**
 - c) **maantieteellinen alue, johon asia vaikuttaa.**

2. [...]

[...]

[...]

[...]

Ilmoituksiin on sisällytettävä tarvittavat saatavilla olevat tiedot, joiden perusteella toimivaltainen viranomais voi saada käsityksen poikkeaman luonteesta, aiheuttajasta ja mahdollisista seurauksista sekä määrittää poikkeaman mahdolliset rajat ylittävät vaikutukset. Tällainen ilmoitus ei lisää kriittisten toimijoiden vastuuta.

3. Toimivaltaisen viranomaisen on kriittisen toimijan ilmoituksessa annettujen tietojen perusteella ilmoitettava keskitetyn yhteyspisteen [...] kautta muiden asiaan liittyvien jäsenvaltioiden keskitettyyn yhteyspisteeseen, onko poikkeamalla tai voiko sillä olla merkittävä vaikutus kriittisiin toimijoihin ja keskeisten palvelujen tarjonnan jatkuvuuteen yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa.

Näin tehdessään keskitettyjen yhteyspisteiden on unionin lainsäädännön tai [...] kansallisen lainsäädännön mukaisesti käsiteltävä tietoja niiden luottamuksellisuuden huomioon ottavalla sekä kyseisen kriittisen toimijan turvallisuusetuja ja kaupallisia etuja suojaavalla tavalla.

4. Toimivaltaisen viranomaisen on mahdollisimman pian 1 kohdan mukaisen ilmoituksen saatuaan annettava [...] kriittiselle toimijalle asiaankuuluvat **tiedot** sen [...] jatkotoimista, mukaan lukien tiedot, jotka voivat tukea kriittisen toimijan tehokasta reagointia poikkeamaan.

IV LUKU

[...] EUROOPAN KANNALTA ERITYISEN MERKITTÄVÄT KRIITTISET TOIMIJAT

14 artikla

*Euroopan kannalta erityisen merkittävien kriittisten toimijoiden **määrittäminen***

[...]

2. Toimijaa pidetään Euroopan kannalta erityisen merkittävänä kriittisenä toimijana, kun se on määritetty kriittiseksi toimijaksi **5 artiklan 1 kohdan perusteella**, [...] se tarjoaa keskeisiä palveluja useammalle kuin yhdelle kolmasosalle jäsenvaltioista tai useammassa kuin yhdessä kolmasosassa jäsenvaltioista ja [...] **sille** on ilmoitettu asiasta [...] **3 kohdan mukaisesti**;

2 a. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kriittinen toimija antaa 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen jälkeen tämän direktiivin 8 artiklan mukaisesti nimetyille toimivaltaiselle viranomaiselle tietoja, kun se tarjoaa keskeisiä palveluja useammalle kuin yhdelle kolmasosalle jäsenvaltioista tai useammassa kuin yhdessä kolmasosassa jäsenvaltioista ja kun näin tapahtuu, ilmoittaa mitä keskeisiä palveluja tarjotaan ja missä jäsenvaltioissa.

Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle ilman aiheutonta viivytystä nämä tiedot sekä kriittisen toimijan tunnistetiedot.

Komissio kuulee kriittisen toimijan määrittäneen jäsenvaltion ja muiden asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia sekä kriittistä toimijaa. Näissä kuulemisissa kunkin jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle, jos se katsoo, että kriittisen toimijan sille tarjoamat palvelut ovat keskeisiä palveluja.

3. **Jos komissio toteaa 2 a kohdan kuulemisten perusteella, että kyseinen kriittinen toimija tarjoaa keskeisiä palveluja useammalle kuin yhdelle kolmasosalle jäsenvaltioista tai useammassa kuin yhdessä kolmasosassa jäsenvaltioista, [...] [...] komission on [...] ilmoitettava kyseiselle toimijalle nimetyn toimivaltaisen viranomaisensa kautta, että sitä pidetään Euroopan kannalta erityisen merkittävänä kriittisenä toimijana sekä annettava toimijalle tiedoksi sen tämän luvun mukaiset velvoitteet ja päivämäärä, josta lukien siihen sovelletaan näitä velvoitteita.**

3 a. Tämän luvun säännöksiä sovelletaan kyseiseen Euroopan kannalta erityisen merkittävään kriittiseen toimijaan [...] **3 kohdassa tarkoitettun** ilmoituksen vastaanottopäivästä lukien.

15 artikla

[...] Neuvontaoperaatiot

1. [...]

[...]

Jäsenvaltio, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee, voi pyytää komissiota järjestämään neuvontaoperaation niiden toimenpiteiden arvioimiseksi, jotka asianomainen toimija on ottanut käyttöön täyttääkseen III luvun mukaiset veloitteensa.

1 a. Yksi tai useampi jäsenvaltio, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan, tai komissio voi myös pyytää 1 kohdassa tarkoitettua neuvontaoperaatiota. Komissio järjestää tällaisen neuvontaoperaation sen jäsenvaltion suostumuksella, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee.

2. [...]

Yhden tai useamman jäsenvaltion, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan tai komission perustellusta pyynnöstä jäsenvaltion, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee, on toimitettava

- a. **yhteenveto 10 artiklan mukaisesti suoritettujen riskinarvioinnin tuloksista,**
- b. **yhteenveto 11 artiklan mukaisesti päätetyistä toimenpiteistä,**
- c. **valvonta- tai täytäntöönpanotoimet, mukaan lukien vaatimusten mukaisuuden arvioinnit tai annetut määräykset, jotka sen toimivaltainen viranomainen on toteuttanut 18 ja 19 artiklan mukaisesti kyseisen toimijan osalta.**

3. Neuvontaoperaation on raportoitava havainnoistaan komissiolle, [...], **jäsenvaltiolle, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee, jäsenvaltioille, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan sekä kyseiselle toimijalle** kolmen kuukauden kuluessa neuvontaoperaation päättymisestä.

[...] **Jäsenvaltiot, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan** analysoivat raportin ja neuvovat tarvittaessa komissiota sen suhteen, noudattaako kyseinen Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija III luvun mukaisia velvoitteitaan ja, tapauksen mukaan, mitä toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa kyseisen toimijan häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

Komissio esittää annettujen neuvojen perusteella jäsenvaltiolle, jossa kyseinen toimija [...] sijaitsee, [...] **jäsenvaltioille, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan** ja kyseiselle toimijalle [...] **lausuntonsa** siitä, noudattaako toimija III luvun mukaisia velvoitteitaan ja, tapauksen mukaan, mitä toimenpiteitä voitaisiin toteuttaa toimijan häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

Jäsenvaltion on **varmistettava, että toimivaltainen viranomainen ja kyseinen kriittinen toimija** ottavat [...] **tämän lausunnon** asianmukaisesti huomioon sekä toimittavat tietoa komissiolle ja [...] **jäsenvaltioille, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan** toimenpiteistä, joita se on toteuttanut **kyseisessä lausunnossa** tarkoitetulla tavalla.

4. Kukin neuvontaoperaatio koostuu **jäsenvaltion, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee**, ja **jäsenvaltioiden, joille tai joissa keskeistä palvelua tarjotaan**, asiantuntijoista sekä komission edustajista. **Nämä** jäsenvaltiot voivat esittää ehdokkaita neuvontaoperaation jäseniksi. Komissio **kuulee jäsenvaltiota, jossa kriittinen toimija sijaitsee**, jonka jälkeen se valitsee ja nimittää kunkin neuvontaoperaation jäsenet heidän ammattipätevyytensä perusteella sekä varmistaa **mahdollisuuksien mukaan** maantieteellisesti tasapainoisen edustuksen [...] **kustakin kyseisistä** jäsenvaltioista. **Neuvontaoperaation jäsenillä on tarvittaessa oltava voimassa oleva ja asianmukainen turvallisuusselvitys.** Komissio vastaa neuvontaoperaatioon osallistumiseen liittyvistä kustannuksista.

Komissio järjestää neuvontaoperaation ohjelman kyseisen neuvontaoperaation jäseniä kuullen sekä sen jäsenvaltion suostumuksella, jossa kyseinen [...] Euroopan kannalta erityisen merkittävän kriittinen toimija [...] sijaitsee.

5. Komissio antaa täytäntöönpanosäädöksen, jossa vahvistetaan säännöt menettelytapajärjestelyistä, jotka koskevat **pyyntöjä ja niiden käsittelyä**, neuvontaoperaatioiden suorittamista ja niistä raportointia **sekä komission lausunnosta annettavan tiedonannon ja toteutettavien toimenpiteiden käsittelyä ottaen asianmukaisesti huomioon kyseisten tietojen luottamuksellisuuden ja kaupallisen arkaluonteisuuden**. Täytäntöönpanosäädös hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseinen Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija antaa neuvontaoperaatiolle pääsyn [...] keskeisten palvelujensa tarjoamiseen liittyviin tietoihin, järjestelmiin ja tiloihin, jotka ovat tarpeen [...] **neuvontaoperaation suorittamiseksi**.
7. Neuvontaoperaatio on toteutettava sen jäsenvaltion sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti, jossa [...] **Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija** sijaitsee, **ottaen huomioon kyseisen jäsenvaltion vastuu kansallisesta turvallisuudesta ja sen turvallisuusetujen suojaamisesta**.

8. Järjestäessään neuvontaoperaatioita komissio ottaa tarvittaessa huomioon asetuksen (EY) 300/2008 ja asetuksen (EY) 725/2004 nojalla tekemiään tarkastuksia koskevat kertomukset ja direktiivin 2005/65/EY nojalla suorittamaansa seuranta koskevat kertomukset kyseisen kriittisen toimijan tai Euroopan kannalta erityisen merkittävän kriittisen toimijan osalta.
9. **Komissio ilmoittaa neuvontaoperaatioiden järjestämisestä kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevälle ryhmälle. Jäsenvaltio, jossa Euroopan kannalta erityisen merkittävä kriittinen toimija sijaitsee, ja komissio tiedottavat kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevälle ryhmälle myös neuvontaoperaatiota koskevasta yhteenvetokertomuksesta ja saaduista kokemuksista vastavuoroisen oppimisen edistämiseksi.**

V LUKU TIEDOTTAMINEN JA KERTOMUKSET

16 artikla

Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä

1. Perustetaan kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä ... päivästä ...kuuta ... [kuuden kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] lukien. Sen tehtävänä on tukea komissiota ja helpottaa [...] **jäsenvaltioiden välistä** yhteistyötä ja tiedonvaihtoa tätä direktiiviä koskevissa asioissa.
2. Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä koostuu jäsenvaltioiden ja komission edustajista, ja heillä **on tarvittaessa oltava voimassa oleva turvallisuusselvitys.** Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä voi kutsua [...] **muita sidosryhmiä** osallistumaan työskentelyynsä, jos se on olennaista sen tehtävien suorittamisen kannalta.

Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevän ryhmän puheenjohtajana toimii komission edustaja.

3. Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevällä ryhmällä on seuraavat tehtävät:
- a) komission tukeminen sen avustaessa jäsenvaltioita parantamaan valmiuksiaan edistää osaltaan kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn turvaamista tämän direktiivin mukaisesti;
 - b) 3 artiklassa tarkoitettujen kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevien strategioiden [...] **analysointi** näihin strategioihin liittyvien parhaiden käytäntöjen [...] **määrittämiseksi**;
 - c) sellaisten parhaiden käytäntöjen vaihtamisen helpottaminen, jotka liittyvät jäsenvaltioiden 5 artiklan mukaisesti suorittamaan kriittisten toimijoiden määrittämiseen, myös rajat ylittävien riippuvuussuhteiden sekä riskien ja poikkeamien osalta, [...] **sekä vastaavuusjärjestelmän täytäntöönpanon kansallisen lähestymistavan huomioon ottaminen**;
 - d) 6 artiklan 3 kohdassa ja **11 artiklan 4 kohdassa** tarkoitettujen suuntaviivojen ja **pyynnöstä** tähän direktiiviin perustuvien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten valmisteluun osallistuminen [...];
 - e) [...] 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tiivistelmien [...] **analysointi**;
 - f) parhaiden käytäntöjen vaihtaminen 13 artiklassa tarkoitetun poikkeamien ilmoittamisen [...] osalta;
 - g) [...] neuvontaoperaatioiden **yhteenvetokertomuksista** ja **saaduista kokemuksista keskusteleminen** 15 artiklan [...] **9 kohdan** mukaisesti;
 - h) tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihtaminen kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevan tutkimuksen ja kehityksen osalta tämän direktiivin mukaisesti;
 - i) tarvittaessa tietojen vaihtaminen kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä koskevista kysymyksistä asiaankuuluvien unionin toimielinten, elinten ja laitosten kanssa.

4. Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä laatii viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen kahden vuoden välein työohjelman toteutettavista toimista, joilla pannaan täytäntöön sen tavoitteet ja tehtävät ja joiden on oltava tämän direktiivin vaatimusten ja tavoitteiden mukaisia.
5. Kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevä ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja vähintään kerran vuodessa [toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin] mukaisesti perustetun yhteistyöryhmän kanssa [...] yhteistyön edistämiseksi ja tiedonvaihdon [...] **helpottamiseksi**.
6. Komissio [...] **hyväksyy** täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevän ryhmän toimintaa varten tarvittavat menettelytapajärjestelyt **1.4 artiklan säännösten mukaisesti**. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
7. Komissio toimittaa kriittisten toimijoiden häiriönsietokykyä käsittelevälle ryhmälle tiivistelmän jäsenvaltioiden 3 artiklan 3 kohdan ja 4 artiklan 4 kohdan mukaisesti antamista tiedoista viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolmen vuoden ja [...] **yhdeksän** kuukauden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] ja sen jälkeen tarvittaessa ja vähintään neljän vuoden välein.

17 artikla

Komission tuki toimivaltaisille viranomaisille ja kriittisille toimijoille

1. Komissio tukee tarvittaessa jäsenvaltioita ja kriittisiä toimijoita niiden tämän direktiivin mukaisten velvoitteiden noudattamisessa. [...] [...]. **Komissio laatii** unionin tason yleiskatsauksen keskeisten palvelujen tarjoamiseen kohdistuvista rajat ylittävistä ja useita toimialoja koskettavista riskeistä, [...] **järjestää** 11 artiklan 3 kohdassa ja 15 artiklassa [...] tarkoitettuja neuvontaoperaatioita ja [...] **helpottaa jäsenvaltioiden** ja asiantuntijoiden keskinäistä tiedonvaihtoa koko unionissa.
2. Komissio täydentää 9 artiklassa tarkoitettuja jäsenvaltioiden toimia kehittämällä parhaita käytäntöjä, **ohjeaineistoa** ja menetelmiä sekä kehittämällä rajat ylittäviä koulutustoimia ja harjoituksia kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn testaamiseksi.
3. **Komissio asettaa jäsenvaltioiden saataville rahoituslähteitä kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi.**

VI LUKU

VALVONTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANON VALVONTA

18 artikla

Täytäntöönpano ja sen valvonta

1. Jotta voidaan arvioida, noudattavatko jäsenvaltioiden 5 artiklan mukaisesti kriittisiksi toimijoiksi määrittämät toimijat tämän direktiivin mukaisia velvoitteita, jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet ja keinot
 - a) tehdä tarkastuksia **kriittisessä infrastruktuurissa ja** toimitiloissa, joita kriittinen toimija käyttää keskeisten palvelujensa tarjoamiseen, sekä suorittaa kriittisten toimijoiden 11 artiklassa tarkoitettujen toimenpiteiden valvontaa toimitilojen ulkopuolella;
 - b) tehdä tai määrätä kyseisiä toimijoita koskevia tarkastuksia.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet ja keinot pyytää, jos se on tarpeen niiden tämän direktiivin mukaisten tehtävien suorittamiseksi, että jäsenvaltioiden 5 artiklan mukaisesti kriittisiksi toimijoiksi määrittämät toimijat toimittavat kyseisten viranomaisten asettamassa kohtuullisessa määräajassa
 - a) tarvittavat tiedot sen arvioimiseksi, täyttävätkö toimenpiteet, jotka kyseiset **toimijat** ovat toteuttaneet häiriönsietokykynsä varmistamiseksi, 11 artiklan vaatimukset;
 - b) näyttöä näiden toimenpiteiden tehokkaasta täytäntöönpanosta, mukaan lukien tulokset tarkastuksesta, jonka kyseisen toimijan valitsema riippumaton ja pätevä tarkastaja on suorittanut toimijan kustannuksella.

Toimivaltaisten viranomaisten on näitä tietoja vaatiessaan ilmoitettava vaatimuksen tarkoitus ja täsmennettävä, mitä tietoja vaaditaan.

3. Toimivaltaiset viranomaiset voivat 1 kohdassa tarkoitettujen valvontatoimien tai 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen arvioinnin perusteella määrätä kyseiset kriittiset toimijat toteuttamaan tarvittavat ja oikeasuhteiset toimenpiteet tämän direktiivin todetun rikkomisen korjaamiseksi kyseisten viranomaisten asettamassa kohtuullisessa määräajassa sekä antamaan kyseisille viranomaisille tietoa toteutetuista toimenpiteistä, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisuutta määrätä seuraamuksia 19 artiklan mukaisesti. Annetuissa määräyksissä on otettava huomioon erityisesti rikkomisen vakavuus.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1, 2 ja 3 kohdassa säädettyjä valtuuksia voidaan käyttää vain asianmukaisia suojatoimia noudattaen. Näiden suojatoimien on taattava erityisesti, että tällaisia valtuuksia käytetään puolueettomalla, avoimella ja oikeasuhteisella tavalla ja että asiaan liittyvien kriittisten toimijoiden oikeudet ja oikeutetut edut, **kuten yritys- ja liikesalaisuuksien ja -toiminnan suojeleminen** turvataan asianmukaisesti, mukaan lukien niiden oikeus tulla kuulluksi, oikeus puolustautua ja oikeus tehokkaihin oikeussuojakeinoihin riippumattomassa tuomioistuimessa [...].
5. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun toimivaltainen viranomainen arvioi tämän artiklan mukaisesti, noudattaako kriittinen toimija vaatimuksia, se ilmoittaa asiasta kyseisen jäsenvaltion [tarkistetun verkko- ja tietoturvadirektiivin] mukaisesti nimetyille toimivaltaisille viranomaisille ja voi pyytää näitä viranomaisia [...] **käyttämään valvonta- ja täytäntöönpanovaltuuksiaan suhteessa tämän [tarkistetun verkko ja tietoturvadirektiivin] soveltamisalaan kuuluvaan keskeiseen toimijaan, joka on tämän direktiivin nojalla määritelty myös kriittiseksi** sekä tekemään yhteistyötä ja vaihtamaan tietoja tätä tarkoitusta varten.

19 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava nämä säännökset komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta], ja

jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle kaikki niitä koskevat myöhemmät muutokset viipymättä.

VI LUKU LOPPUSÄÄNNÖKSET

20 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

[...]

22 artikla

Kertomukset ja uudelleentarkastelu

Komissio antaa viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [[...] **kuuden vuoden** kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta] Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa arvioidaan, missä määrin jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet tämän direktiivin noudattamiseksi.

Komissio tarkastelee määräajoin uudelleen tämän direktiivin toimivuutta ja laatii kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Kertomuksessa arvioidaan erityisesti tämän direktiivin vaikutusta ja sen tuomaa lisäarvoa kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvyn varmistamiseen sekä sitä, olisiko [...] direktiivin **liitettä muutettava** [...]. Ensimmäinen raportti annetaan viimeistään... päivänä... kuuta... [[...] **7 vuotta ja 6 kuukautta** tämän direktiivin voimaantulosta] [...].

23 artikla

Direktiivin 2008/114/EY kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2008/114/EY [siitä päivästä, jona tämä direktiivi on **saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä**].

24 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [...] **kahden vuoden** kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. Niiden on viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle.

Niiden on sovellettava näitä säännöksiä ... päivästä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta + yksi päivä].

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

25 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

26 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

Toimialat, alasektorit ja [...] toimijoiden kategoriat

<u>Toimialat</u>	<u>Alasektorit</u>	<u>[...]Toimij[...]oidenkategoriat</u>
1. Energia	a) Sähkö	— Direktiivin (EU) 2019/944 ⁴⁵ 2 artiklan 57 kohdassa tarkoitetut sähköalan yritykset, jotka harjoittavat kyseisen direktiivin 2 artiklan 12 kohdassa tarkoitettua 'toimittamista'
		— Direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 29 kohdassa tarkoitetut jakeluverkonhaltijat
		— Direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 35 kohdassa tarkoitetut siirtoverkonhaltijat
		— Direktiivin (EU) 2019/944 2 artiklan 38 kohdassa tarkoitetut tuottajat
		– Asetuksen (EU) 2019/943 ⁴⁶ 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitetut nimetyt sähkömarkkinaoperaattorit

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/944, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125).

⁴⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/943, annettu 5 päivänä kesäkuuta 2019, sähkön sisämarkkinoista (EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54).

		– Asetuksen (EU) 2019/943 2 artiklan 25 kohdassa tarkoitetut markkinaosapuolet, jotka tarjoavat direktiivin (EU) 2019/943 2 artiklan 18, 20 ja 59 kohdassa tarkoitettuja aggregointi-, kulutusjousto- ja energian varastointipalveluja
	b) Kaukolämmitys ja -jäähdytys	— Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin (EU) 2018/2001 ⁴⁷ 2 artiklan 19 kohdassa tarkoitettu kaukolämmitys tai kaukojäähdytys
	c) Öljy	— Öljynsiirtoputkistojen haltijat
		— Öljyn tuotanto-, jalostus- ja käsittelylaitteistojen haltijat sekä öljyn varastointia ja siirtoa hoitavat operaattorit
		— Neuvoston direktiivin 2009/119/EY ⁴⁸ 2 artiklan f kohdassa tarkoitetut keskusvarastointiyksiköt

⁴⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁴⁸ Neuvoston direktiivi 2009/119/EY, annettu 14 päivänä syyskuuta 2009, jäsenvaltioiden velvollisuudesta ylläpitää raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa (EUVL L 265, 9.10.2009, s. 9).

	d) Kaasu	— Direktiivin (EU) 2009/73/EY ⁴⁹ 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitetut maakaasun toimittajat
		— Direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 6 kohdassa tarkoitetut jakeluverkonhaltijat
		— Direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut siirtoverkonhaltijat
		— Direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 10 kohdassa tarkoitetut varastointilaitteiston haltijat
		— Direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 12 kohdassa tarkoitetut nesteytetyn maakaasun käsittelylaitteiston haltijat
		— Direktiivin 2009/73/EY 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut maakaasualan yritykset
		— Maakaasun jalostus- ja käsittelylaitteistojen haltijat

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/73/EY, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2003/55/EY kumoamisesta (EUVL L 211, 14.8.2009, s. 94).

	e) Vety	— Vedyn tuotantoa, varastointia ja siirtoa harjoittavat toimijat
2. Liikenne	a) Ilmaliikenne	— Asetuksen (EY) N:o 300/2008 ⁵⁰ 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut lentoliikenteen harjoittajat, <u>joita käytetään kaupallisiin tarkoituksiin</u>
		— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/12/EY ⁵¹ 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut lentoaseman pitäjät, kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut lentoasemat, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1315/2013 ⁵² liitteessä II olevassa 2 jaksossa luetellut ydinverkon lentoasemat, sekä lentoasemilla sijaitsevia lisärakennelmia ja -laitteita hoitavat toimijat
		— Asetuksen (EY) N:o 549/2004 ⁵³ 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja lennonjohtopalveluja tarjoavat liikenteenhallinnan ylläpitäjät

⁵⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 300/2008, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2008, yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä ja asetuksen (EY) N:o 2320/2002 kumoamisesta (EUVL L 97, 9.4.2008, s. 72).

⁵¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/12/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2009, lentoasemamaksuista (EUVL L 70, 14.3.2009, s. 11).

⁵² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1315/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta (EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1).

⁵³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 549/2004, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2004, yhtenäisen eurooppalaisen ilmatilan toteuttamisen puitteista (puiteasetus) (EUVL L 96, 31.3.2004, s. 1).

	b) Raideliikenne	— Direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut rataverkon haltijat ⁵⁴
		— Direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut rautatieyritykset [...] ja direktiivin 2012/34/EU 3 artiklan 12 kohdassa tarkoitetut palvelupaikan ylläpitäjät

⁵⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/34/EU, annettu 21 päivänä marraskuuta 2012, yhtenäisestä eurooppalaisesta rautatiealueesta (EUVL L 343, 14.12.2012, s. 32).

	c) Vesiliikenne	— Asetuksen (EY) N:o 725/2004 ⁵⁵ liitteessä I merenkulun osalta tarkoitettut sisävesillä, merillä ja rannikoilla matkustaja- ja rahtiliikennettä hoitavat yhtiöt, lukuun ottamatta tällaisten yhtiöiden liikennöimiä yksittäisiä aluksia
		— Direktiivin 2005/65/EY ⁵⁶ 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen satamien hallinnointielimet, mukaan lukien niiden asetuksen (EY) N:o 725/2004 2 artiklan 11 kohdassa tarkoitettujen satamarakenteet, sekä toimijat, jotka huolehtivat töistä ja laitteistoista satamien alueella
		— Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/59/EY ⁵⁷ 3 artiklan o alakohdassa tarkoitettujen alusliikennepalvelujen tarjoajat

⁵⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 725/2004, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, alusten ja satamarakenteiden turvatoimien parantamisesta (EUVL L 129, 29.4.2004, s. 6).

⁵⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/65/EY, annettu 26 päivänä lokakuuta 2005, satamien turvallisuuden parantamisesta (EUVL L 310, 25.11.2005, s. 28).

⁵⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/59/EY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2002, alusliikennettä koskevan yhteisön seuranta- ja tietojärjestelmän perustamisesta sekä neuvoston direktiivin 93/75/ETY kumoamisesta (EYVL L 208, 5.8.2002, s. 10).

	d) Tieliikenne	<p>— Komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/962⁵⁸ 2 artiklan 12 kohdassa tarkoitettut liikenteenhallinnasta vastaavat tieviranomaiset, <u>lukuun ottamatta julkisia toimijoita, joiden osalta älykkäiden liikennejärjestelmien ylläpitäjien liikenteenhallinta ei ole keskeinen osa niiden yleistä toimintaa.</u></p> <p>— Direktiivin 2010/40/EU⁵⁹ 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen älykkäiden liikennejärjestelmien ylläpitäjät</p>
3. Pankkitoiminta = <u>ainoastaan tämän direktiivin 1–9 artiklan tarkoituksiin</u>		Asetuksen (EU) N:o 575/2013 ⁶⁰ 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut luottolaitokset

⁵⁸ Komission delegoitu asetukset (EU) 2015/962, annettu 18 päivänä joulukuuta 2014, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU täydentämisestä EU:n laajuisten tosiaikaisten liikennetietopalvelujen tarjoamisen osalta (EUVL L 157, 23.6.2015, s. 21).

⁵⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/40/EU, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2010, tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista (EUVL L 207, 6.8.2010, s. 1).

⁶⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

4. Finanssimarkkinoiden infrastruktuurit – <u>ainoastaan tämän direktiivin 1–9 artiklan tarkoituksiin</u>	— Direktiivin 2014/65/EU 4 artiklan 24 kohdassa tarkoitettujen kauppapaikkojen ylläpitäjät ⁶¹
	— Asetuksen (EU) N:o 648/2012 ⁶² 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettut keskusvastapuolet
5. Terveys	— Direktiivin 2011/24/EU ⁶³ 3 artiklan g alakohdassa tarkoitettut terveydenhuollon tarjoajat
	— Rajat ylittävistä vakavista terveysuhkista annetun asetuksen [XX] ⁶⁴ 15 artiklassa tarkoitettut EU:n vertailulaboratoriot

⁶¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

⁶² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

⁶³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/24/EU, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2011, potilaiden oikeuksien soveltamisesta rajatylittävissä terveydenhuollossa (EUVL L 88, 4.4.2011, s. 45).

⁶⁴ [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus vakavista rajat ylittävistä terveysuhkista ja päätöksen N:o 1082/2013/EU kumoamisesta, lisätään viittaus kun ehdotus COM (2020)727 final on hyväksytty.]

		— Direktiivin 2001/83/EY ⁶⁵ 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen lääkkeiden tutkimusta ja kehitystä harjoittavat toimijat
		— NACE Rev. 2 -luokituksen C jakson kaksinumeroitasossa 21 tarkoitettujen farmaseuttisten perustuotteiden ja farmaseuttisten valmisteiden valmistajat
		— Asetuksen XXXX ⁶⁶ 20 artiklassa tarkoitettujen vakavan kansanterveysuhan aikana kriittisiksi katsottujen lääkinnällisten laitteiden ('kansanterveyden hätätilanteessa kriittisten laitteiden luettelo') valmistajat

⁶⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67).

⁶⁶ [Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus Euroopan lääkeviraston roolin vahvistamisesta kriisivalmiudessa ja -hallinnassa lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden osalta, lisätään viittaus kun ehdotus COM(2020) 725 final on hyväksytty].

6. Juomavesi		Neuvoston direktiivin 98/83/EY ⁶⁷ 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen ihmisten käyttöön tarkoitettujen veden toimittajat ja jakelijat, lukuun ottamatta jakelijoita, joille ihmisten käyttöön tarkoitettujen veden jakelu <u>ei ole keskeinen</u> osa niiden yleistä toimintaa, joka muodostuu muiden hyödykkeiden ja tavaroiden jakelusta [...]
7. Jätevesi		Neuvoston direktiivin 91/271/ETY ⁶⁸ 2 artiklan 1–3 kohdassa tarkoitettua yhdyskuntajätevettä, talousjätevettä ja teollisuusjätevettä keräävät, hävittävät tai käsittelevät toimijat <u>lukuun ottamatta yrityksiä, joille yhdyskuntajäteveden, talousjäteveden ja teollisuusjäteveden kerääminen, hävittäminen tai käsittely ei ole keskeinen osa niiden yleistä toimintaa</u>

⁶⁷ Neuvoston direktiivi 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitettujen veden laadusta (EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32).

⁶⁸ Neuvoston direktiivi 91/271/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40).

8. Digitaalinen infrastruktuuri – <u>ainoastaan tämän</u> <u>direktiivin</u> <u>1–9 artiklan</u> <u>tarkoituksiin</u>	— [Toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin 4 artiklan (X) kohdassa tarkoitettut] internetin yhdysliikennepisteiden ylläpitäjät
	— [Toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin 4 artiklan (X) kohdassa tarkoitettut] DNS-palveluntarjoajat lukuun ottamatta juuripalvelinten ylläpitäjiä
	— [Toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin 4 artiklan (X) kohdassa tarkoitettut] TLD-rekisterit
	— [Toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin 4 artiklan (X) kohdassa tarkoitettut] pilvipalvelujen tarjoajat
	— [Toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin 4 artiklan (X) kohdassa tarkoitettut] datakeskuspalvelujen tarjoajat

		— [Toisen verkko- ja tietoturvadirektiivin 4 artiklan (X) kohdassa tarkoitettujen sisällönjakeluverkkojen tarjoajat
		— Asetuksen (EU) N:o 910/2014 ⁶⁹ 3 artiklan 19 kohdassa tarkoitettujen luottamuspalvelun tarjoajat
		— Direktiivin (EU) 2018/1972 ⁷⁰ 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettujen yleisten sähköisten viestintäverkkojen tarjoajat tai direktiivin (EU) 2018/1972 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen sähköisten viestintäpalvelujen tarjoajat siltä osin kuin niiden palvelut ovat yleisesti saatavilla

⁶⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 910/2014, annettu 23 päivänä heinäkuuta 2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (EUVL L 257, 28.8.2014, s. 73).

⁷⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/1972, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä (EUVL L 321, 17.12.2018, s. 36).

[...]		[...]
		[...] ⁷¹
		[...]

⁷¹ [...]

10. Avaruus		— Avaruuspohjaisia palveluja tukevien, jäsenvaltioiden tai yksityisten tahojen omistamien, hallinnoimien ja operoimien maainfrastruktuurien ylläpitäjät, lukuun ottamatta direktiivin (EU) 2018/1972 2 artiklan 8 kohdassa tarkoitettuja yleisen sähköisen viestintäverkon tarjoajia
-------------	--	--